

Latvijas Avīzes.

62. gada-gājums.

Nr. 20.

Trešdečēnā, 18. (30.) Maija.

1883.

Nedoktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Ekspedīcija Besthorn kā grahamatu-bohde Selgavā.

Mahditajā: Keisara eobraukšana Maskavā. No ahrsemehm. No ahrsemehm. Wissaukahs finas. Apprezees. Studinashanas.

Keisara eenahkshana Maskavā.

Kā išgāji nummura finots, Keisars biji is Pehterburgas pādssēzētu laimigi nonahzis Maskavā un apmetees Pehtera pili, Maskavas tuwumā. Eenahkshana paschā pilsehtā un Kremlas pili bij nolikta us 10. Maiju. Par šo fvarigo atgadijumu „B. W.” is Maskavas dabujis schahdu telegramu:

„Tušlit pehz pusdeenas norihbeja 9 schahweeni is leelgabaleem, kas bij nostahditi pretim Tschudowas klosterim, dodami shmi preefch swanishanas eefahkuma Uspenskas jeb Marijas Debefsbraukshanas katedrālē, kurā wehlak kronekhanas notiks. Viss preefch fcheem fwehtkeem isredsetee kara-pulki eenehma wineem eerahditahs weetas. Tai paschā laikā pilsgalma amata wihi u. z., kam bij jaheedalahs pee fwehtku gahjeena, sapulzejahs Pehtera pils galma, waj nostahjahs gar Pehterburgas schofeju.

Pulksten 20s Keisars, leelfirsti un winu pawadoni uskahpa sīrgōs. Keisars bij generača fwehtku mundeerā, un leelfirsti — kātrs ta pulka fwehtku mundeerā, kam tas par galwu. Wiſeem Keisara familijas wiħreeshu ložekleem pee kruhtihm Andreja ordeni, un leelfirstenehm Katrihnas ordeni. Tai paschā laikā Keisarene un leelfirstenes eekahpa fawās fwehtku karites. Nu leeliskais gahjeens sahka kustetees.”

Is kahdahm nodałahm fwehtku gahjeens pastahweja, tas jau eepreefch issinots zaur zeremonijala nodruakshani „Waldibas Wehstneſi”. Papreefchju jahja weens polizmeisteris ar 12 schandarmeem, tad Keisara Majestetes Tscherkesu konwojs, tāhak wifadu sem Kreewu waldibas stahwoschju Aſtijas tautu deputazijas (tai pulka ari Tekenzi), augsta muīschnezziba, wadita no Maskavas muīschneeku preefchneeka, daschadi pilsgalma deenestneki un amata wihi, pa dālai jahfchus, pa dālai braukshus. Brauzeju rinda eefahkabs, kad jahtneku rinda beidsahs. Brauzeju pulka atradahs ari fwehtku printschu pawadoni, kas brauba ūfisħkōs is ahrsemes atwestōs fwehtku ratōs. Winu pulka redseja Brūhschu kambarkungu grafsu Čilenburgu, Italeeschu diplomatu Nigra, Spahnefchju fuhtni Kampo Salfrado u. z. Pehz wineem brauba kahdi pilsgalma amata wihi un jahja kahdi leibgwādes eskladroni.

Nu peepeschi us skatitaju weetahm un lauschu pulkōs, aiz saldatu rindahm, kas kahrtibas deht nostahditas gar abahm zetmalahm, manama ūfisħkā kusteshanahs. „Keisars jahj, Keisars jahj!” tā weens otram tħuks, un wiſi sahla nonemt zepures; — un pateesi bij Keisars. Winam pakal jahja pilsgalma ministeris grafs Boronow-Daschkows, kara ministeris generalis Wanowskis, Keisara wiſkorteta komandeeri generalis Richters, un gwardes pulku komandeeri un generaladjutanti.

Pehz Keisara jahja leelfirsti. Wispirms Keisara dehli; 15 gadu wezais Īronamantineks Nikolajs, 12 gadu wezais leelfirsts Georgis un 5 gadu wezais leelfirsts Michails; tad Keisara brahli, leelfirsti Alekfejs, Sergejs un Bahwils (leelfirsts Vladimirs tē ne-atradahs, jo wiſch bij pee kara-pulkeem), tāhak Keisara tehwa brahli Konstantins, Nikolajs un Michails, un beidsot Keisara brahli Nikolajs, Pehteris un Michails (Nikolajewitschi), un Nikolajs, Georgis, Aleksanders, Sergejs un Alekfejs (Michailowitschi).

Nu nahza ūfisħee printschu un ūfisħo waldibu weetnekk, proti: Austrēfchju erzherzogs Kahrliš Ludwilkis, Greeku Lehninsch Georgis, Sakschu prinčis Hermanis, Sakschu-Weimaras prinčis Heinrichs, Bel-

geeschu fuhtnis Anzelli, Bawareefchju prinčis Arnulss, Anglu prinčis Edinburgas herzogs, Franzijsas weetneeks Wadingtons, Turzijsas weetneeks Sewers Pascha, Hesu-Darmstates herzogs Hermanis, Spahnefchju prinčis Monpanſiē, Bahdenes prinčis Wilhelms, Dahnu prinči Waldemars un Holsteinas Wilhelms, Saweenoto Walstju fuhtnis Gents, Rihnas fuhtnis Zengs, Portugales fuhtnis barons Santos, Brasilijsas weetneeks Alhandra, Holandes weetneeks barons Schimelfenisch, Montenegrījas firsts Nikolajs, Bulgarijas firsts Aleksanders, Sakschu generalis prinčis Schönburg-Waldenburg, pahwesta weetneeks kardinals Wanutelli. Pehz ahrsemes weetnekeem jahja generaladjutanti un sliġeladjutanti, kuru pulka redseja Ignatjewu, Loris-Metkowu, Tscherevinu, Sinowjewu, Adlerbergi, Stroganowu, Timashewu, Greigu, Baranowu u. z. Wineem pakal jahja ūfisħo printschu kara pawadoni, kuru pulka bij Brūhschu generali Schweinisz un Werders, Frantschu generalis Pitje, palkawneeks Wadingtons un dauds ziti.

Begħaliqà lauschu gawilekhanu un „urā” faulkshana, kas wiżur aſskaneja, kur Keisars un leelfirsti jahja garam, wehl nebij labi apri muſi, un jau tai wajjadseja sahktees no jauna, jo Keisarene brauza. Keisarene Marija Feodorowna ar fawu meitu leelfirsteni Kseniju Aleksandrownu brauza ūfisħi settitā un gresnotā fwehtku karite, kas tika willta no 8 Kreewu fugas fħlimekeem, kas bij eejuhgħti tk̄ pa diweem. Kātram ūfisħ blakus kātarr pufse gahja weens Keisara marstaka deenestneeks. Karitei blakus kātarr pufse gahja weens stalmeisteris un jahja weens marstaka wirfneeks, un wineem blakus, drusku attahħaku no karites, kātarr pufse pa 4 kambaxa kāsaki. Karites karajamās filfnas stahweja 2 jauni pahschi, un aiz karites jahja 6 jauni kambaxa pahschi fawōs kāfistajds iż-ġresnotōs mundeerōs. Keisarene, tāpat kā wiċċas Winaś pawadones, geħrbta tautiskā Kreewu pilsgalma apgehrbā.

Karite, kas brauza pehz Keisarenes, atradahs leelfirstene Marija Pawłowna (leelfirsta Vladimira laulatā draudsene, d'sim. Meklenburgas prinċese) un leelfirstene Aleksandra Josefowna (leelfirsta Konstantina Nikolajewitscha laulatā draudsene). Karite, kātā augħstah kundsej seħħdeja, ir taifsta Keisarenes Katrihnas II. laikā us Brūhschu Lehnina Friedricha Leela pawehli, minetaj Kreewu Keisarenei par dāħwanu. Għandris tik pat ūfisħas bij ari karites, kātās brauza leelfirstene Olga Feodorowna (leelfirsta Michaila Nikolajewitscha laulatā draudsene) ar Edinburgas herzogeni (Keisara mahfu), leelfirstene Wera Konstantinowna un leelfirstene Katrihne Michailowna, Bahdenes prinċese Marija (d'sim. Leuchtenberg) ar fawu mahfu Oldenburgas prinċese Eischeniju un Meklenburgas-Strelizas prinċesi Helenu. Kātnej no ūfisħi karitehim eet li ħids weens stalmeisteris un 4 fulaini, un jahji pakal 2 deenestnekk.

Pehz leelfirstenehm jahja weens eskladrons no Keisarenes kira-fexu pulka, un tad brauba tħebt'feħschu karites pilsgalma dahmas, kuru pulka redseja firstenes Galizjin, Wiesemski, greħxenek Kozebue, Bludow, Adlerberg u. z.

Wiſs garais gahjeens teek us abahm puſehm kahrtibas finā pahrraudsħihs no 6 zeremonijameisteerem.

Kad gahjeena preefchħgħals fafneeda pilsehtu, tad pee torniem Īwan-Wetkij um Īwerskajā un pee gawilekhanas wahrteem schahwa 71 reis ar leelgabaleem. Keisara Majestete tika apsweżinahs un fanemts pee īweras wahrteem no Maskavas generalgubernatora firsta Dolgorukowa, kas bij pawadis no wiſeem sem wina pawehles stahwosħem wirfnekeem. Pehz iħsas apsweżinahs runas, firris Dolgorukows peewennojahs Keisara pawadoneem. Gejajtot preefch-pilsehtā Schuljanij-Gorod, Keisars tika apsweżinahs no pilsehtas

waldes un domes; preefschpilsehtā Beloj-Gorod — no Maskawas semstwas; us Twerflaja platscha, preti generalgubernatora namam, — no Maskawas gubernas muishneezibas, sem Maskawas aprinka marshala wadischanas; pree Woskresenski wahrteem — no Maskawas ziwilgubernatora un wina apalschneekem. Tē Keisars un Wina pawadoni kahpa no firgeem, un Keisarene ar Sawahm pawadonehm iskahpa is karitehm. Keisara Majestetes ar Sawu pawadonibu dewahs us Twerflas luhgschanas namu, kura atrodahs Twerflas Deew'mahtes svehtā bilde.

Pehz kahdahm 10 minutehm Keisara Majestetes atkal isnahza is luhgschanas nama, wiss eenehma fawas agrakahs weetas, un gahjeens atkal lehnam dewahs us preefschu, kamehr fasneedsa Spasli wahrtus. Schē Keisara Majestete tika apfweizinahts no Maskawas pilsehtas komandanta un sem wina stahwoscheem wirsneekeem. No turenas gahjeens dewahs us Uspenflas katedrali, kur tas tika fagaidihts no fw. sinoda.

No latra Deewa nama, kur gahjeens nahza gaxam, isnahza mahzitaji pilnā amata apgehrbā ar svehto bilda un krustu. Nami un skafischanahs weetas wis-aplahrt bij bagati puschkotas ar salumeem, flagahm un tepdekeem.

Beidsot Keisara Majestetes un Augstibas ar Sawu pawadonibu fasneedsa plazi „farkano trepu“ preefschā, kur kahpa no firgeem, waj iskahpa is karitehm. Ta gahjeena dala, kas atradahs Keisara preefschā, ne-apstahjabs, bet dewahs aplahrt ap Uspenflas katedrali un iskahpa is rateem pree seimela durwihm, zaur kurahm walsts-padomes lozekki eegahja katedralē. Pilsgalma amata wihi dewahs wehl tahlak lihds deenwidus wahrteem, kur tee gaidija Keisara Majestetes isnahfchanu. Uspenflas katedralē eepreefsch bij no svehtā sinoda un mahzitajeem notureta pateizibas deewaluhgschana par Keisara Majestetes nonahfschanu Maskawā un luhgta preefsch Wina ilga dīshwiba, pehz kam mahzitaji isnahza preefschnamā, fanent ar krustu un svehtito uhdeni Majestetes un Augstibas un eewest winas katedralē, pree kam dseedataji dseedaja kahdu dseefmu. Uspenflas basniza bij bagati puschkota un gresnota. Keisara Majestetes nobutshoja svehtahs bilden un svehtahs atleekas, un no turenas dewahs us Michaila katedrali, pehz kam gahja us Blagowestshenskas katedrali. Us schihm basnizahm ejot, Keisara Majestetehm gahja pa preefschu Maskawas metropolis Joannikij. Wisās schais basnizās tika notureta pateizibas deewaluhgschana un nodseedatas gawileshanas dseefmas.

Nu Keisara Majestetes dewahs us Kremkas pili, kur pils mahzitaji ar krustu un svehtito uhdeni fagaidiya Keisara pahri, un kur no pilsgalma amata wihiem selta blodā fahl un maise tika pafneegta. Pehz schihs zeremonijas Keisara Majestetes pulksten $\frac{3}{4}$ 4ds zaur Swiatija-Seni gangi un Vladimira sahli dewahs us sawahm istabahm.

Tai laikā schahwa 101 reis ar leelgabaleem un swanija no wiheim basnizas tornaem. Swanishana pehz tam ne-apklusa wisu deenu.

Kauschu gawileshana un wispahrigs preefs ne-aprakstami.

No eeksemehm.

Pehterburga. Keisarenes Majestete 9. Maijā Pehtera pili, pree Maskawas, isdalijusi medalus un prehmijs starp gimnasiu un zitu augstaku skolu skolneezehm, kas beiguschas kursu. — Maskawā 11. Maijā Keisars apmeklejis Austrijas erzherzogu Kahli Ludwiku un zitus ahrsemju printschus walejā karitē, bes pawadonibas, un pahrbrauzis tad atpakal Neskrutschi dahrsa pili. — „Waldibas Wehstneis“ fino, ta 11. Maijā, pulksten 3ds pehz pusdeenas, Keisara Majestetes is Kremkas pahrgahjuschas dīshwot Alekandrijas pili, kur trihs deenas gawejuhchis, proti 12., 13. un 14. Maijā. — Pehterburgas-Maskawas Nikolaja dīselsszelch pa kroneschanas laiku no pafascheereem eenemshot lihds $1\frac{1}{2}$ milj. rublu. — Sirgu iswests is Kreewijas us ahrsemehm, ta finanzu ministerija fino, gada laikā 23 tuhft. 642. Kad tikai labaki sirgi teek iswesti, tad nebuhis dauds, ja par katru sirgu rehksina pa 100 rubl. Ta tad Kreewija par firgeem, kas gada laikā iswesti us ahrsemehm, buhtu eenehmuši 2 milj. 364 tuhft. 200 rublu. — Keisarenes Majestetes kroneschanas kleiti, kura isgatavota Parisē, kahda Parisē awise apraksta ta: „Kleite ir is fudraba brokata ar bagatigeem ischuwumeem fudrabā. Schlepes garums ir 15 pehdu un swer 80 mahrzini. Wina mafš 25 tuhft. franku. Seschi pahschi nesħis schlepi.“ — „Journal de St. Petersbourg“ nodrukajust no Iwanowa lunga gaxku rafstu par to, ta selta rasschana Kreewija

1882. gadā stipri gahjuši wairumā, pazeldamahs us 57 milj. selta rublu. Tas peerahdot, ta Kreewija pahrspehjuši pat Australiju, kuras selta israkums fneedsotees us 50 milj. rublu gadā. Kreewija selta semju starpā tagad eenemot otro weetu un nahlot tuhlit pehz Seemel-Amerikas, kura par 60 milj. rublu ik gadus dabonet selta. Wisu zitu semju selta rasschana kopā fneedsotees us 25 milj. rublu. Kreewijas selta raschas wairofchanahs fahkuſees no 1877. gada, kur atzebla augstahs nodofchanas un krons selta raktuves (isnemot Keisara namam peederigahs Mertschinskijs un Altsaja selta raktuves) isnomaja privat-kaudihm. 1855. gadā israka 1545 pudus, bet 1880. gadā jau 2641 pudu selta. — Pehterburgā schinis deenās, ta „Now. Wr.“ stahsta, bijis duēlis starp tehwu un dehlu. Duēla eemefls bijuši kahda dahma, kura abi bijuſchi eemihlejuschees. Tehws tizis weegli eewainots kahjā.

Kursemes gubernas avisē atrodahs schahda „usaizinaſchana“: Eschetredesmit sveijneeli (semneeli), peederigi pree krons Engures pagaſta, bij kahdā Dezembera wakarā 1882. gadā fawus tihlus ismetuschi juhrā. Sals ar ledus kahrtu, kas peepeschti eestahjabs, aiskawaja, ta newareja peetikl pree tihkleem un winus atkal iswilkt, un wini tikuschi faplehsti wehlaſ ar ledus eefchanu, bet leelakā data ir ar ledu ainsesti projam un pawifam pasudufchi.

Zaur schio nelaimes atgadijumu wini tschetredesmit sveijneeli, kam fawis pēnas lihdselti nolaupiti, eestiguschi wiſleelakā truhkumā, ta ka palihdsibas waijadfigs wiſai steidsami.

Tamdehk tad Kursemes gubernas walde usaizina wiſus tos, kam schehligas ūrdis, un kas wehletos schēem nelaimigajeem palihdscht winu truhkumā, preefsch tam fawas mihestibas dahuwanas pefuhtiht Engures mahzitajam Bahdera īgam waj gubernatora kanzelejai Jelgawā.

No Jelgawas. Jelgawneeli noswineja jo jauki un patihkami ilgi gaiditos kroneschanas svehtkus, kas, pehz augstakahs waldbas pawehles, bij atkauti tikai otrā deenā pehz tam, kad gubernatora kungs dabujis finu, ta svehtā kroneschana Maskawā isdarita. Jau paschā kroneschanas deenā, 15. Maijā, pehz tam, kad fina bij dabuta, ta kroneschanas svehtais darbs pastrahdahts, kaxogi fahla plewinatesis is nameem, un wakarā atspihdeja no ikkatra nama jauka un kofcha apugunoſchana. — Pirmdeen, 16. Maijā, bij ihstā svehtku deena. Nihtā no pulkst. 7eem lihds 8eem bij svehtku swanishana wiſas basnizās. Buszel 11ds eefahlaſ deewakalpoſchana pa wiſahm basnizahm un luhgschanas nameem. Pehz pabeigtas deewakalpoſchana pilfehtas walde, pilfehtas weetneeli, daschadas beedribas, pilfehtas amati un dauds ziti, no musikas pawabiti, dewahs us pili, lai tur gubernatoram, ta Keisara weetneekam, issazitu fawas ustizibas un padewibas juhtas Keisara Majestetehm. — Pehz beigtas svehtku dseefmas, ko pilfehtas musikas koris spehleja hio rāhtuscha torna, ischahwa wairak reisu ar leelgabaleem. — Ap pulksten 1u pafneedsa schē buhdameem saldateem, behrneem „Altonā“ un dascheem ziteem apgahdibas namōs esoscheem kautineem svehtku meelastu. Pehz pusdeenas tautas svehtki eefahlaſ us jaunā sirgu tirgus platscha. Schē bij dauds ko redseht un dsirdeht. Peeminami 4 wihi, kas pa brangi gazu, stahwu semē eeraktu kahrti prata uslihst augschā, un ta fewim pefawinatesis leetas, kas tur atradahs. Mantojums fastahweja is daschahm ehdamahm leetahm, drehbehm, kabatas naſcha, harmonikas un pihpja. Kā goda algi ikkatrā no schēem dabuja wehl fudraba kabatas pulksteni. — Ari preefsch puikahm schē bij daschadi preeki. Ja-eevhro skreeshana, kas bij ja-isdara, lihds kruhtihm maiſā eekahpuscheem. Kas fawu lomu labi issweda, dabuja atmaksu. — Lādis tur dabuja ari alutinu nodsertees par welti. — Bes tam pa svehtkeem isrikloja daschōs dahrōs konzertus un pilfehtas teatera namā Latweefchu teateri, ta ari balles Schādliche (Zehra) weesnizas sahle. — Wakarā spihdeja sposcha apuguroſchana no wiſem nameem. — Lihds ar jauko īapu mehnēti apzeemo muhs ari blehſchi, kas prot weikli isdariht fawus nedarbus. Ta kahda meita, kas jau 3 gadus deenejusi pree kahdas kundses, ne fer atpakal tai nospehrusī daschadas leetas un pefawinatesis kahda lunga svehtkus, kuras usgehrbusi fawam mihtakajam, kas bijis tahds noskrandis. — Blehdibū atrada un wainigos apzeetinaja. — Ari kahdam wiſskolotajam dīshwoklis aplaupihts ap wakara laiku, kamehr pats bij isgahjis. Saglis reeklis istabā bes ka durwju atfleħga buhtu samaitata. — Kahdas 10 personas, kas sahdsibas deht noteefatas, schinis deenās aiffuhtija us Sibiriju. Pehz mas deenahm suhtihs wehl zitas. Missuhito starpā atradahs daschi, kas apprezejuschees. Wiheem feewas un behri gahja lihds us jauno tehwiju. — Fotografi „Brahli Kiepert“ schinis deenās isgatavojuschi wiſu Kursemes herzogu un wini laulato drau-

dsenu fotografijas, sahlot no Gottharda Kettlera lihds skaistajai Dorojai. Efot pa wism 21 fotografijs, kabinet-formatā, pehz lihds schim pashstamahm labakahm bildehm.

Iz Dobeles puses. Pawafaris, tas sen gaiditais mihlulitis, ar sawahm bagatahm dahanahm un sawā allaschigā jaukā, salā mun-deerā tehtrees, jau muhsu durwju preeskā un pagalmjōs stahjees, un muhs eepreezina. — Strautini tshalki burbulodami tek, sawus burbuli-fchus wifinadami „pa strautinu upitē, — pa upiti juhrinā“. — Pawafara wehstneschi, mihlee putnini, sanahkuschi — dseed, gawile un lihgsmojahs jauki isrotatā dasbas walsti. — Lai gan pahrzeestā garā seema ar sawu stingro faltumu draudeja seemas fehjai, tomehr gods Deewam, kā tagad redsams, wiss mostahs un salo. Kartufeli bedrēs deewsgan labi un frīchi usglabajuschees; ar lopu ehdamo daschs labs loti fehrojahs, ka nahks par ihsu un truhkums stahfees wina weetā. Pławas salas un sahle pakuplinajusees; eeleijsās purni stahw seedefchanā. Preeks wisu to dasbas lolojumu usluhkojot! Tikai ahbolinsch daudseem naw iszeetis; ir issalis, kā ka wina weetā jasehj zita labiba. Zeram, ka mihlais, schehligais Deews mums drīhs pashwigu faltumu un isdewigu gaisu nowehlehs; tad waretem us labu gadu un kuplu plauju preezatees. — Jurgu tīrgus Dobeles meestā tapa, kā ik gadus, tā ari schogad, pehz „Jurgeem“ 25. Aprili naturehts. Leetainā un flapja zela deht nebij tīrgus pildihts ar tīrdse-nekeem, kā daschus gadus. Preeskā pahrdoschanas bij wiswairak leellopi sawesti. Schihdinu ar krahmjeem un dasch-dashadeem kri-kumeem bij deewsgan sawahkuschees, ka murdeja ween. „Jo bes Schihda naw nekahda tīrgus!“ — Komedian teltis schini gadā nebij neweenas uszeltas. — Lai gan „eesiluschi galwinu“ schini reisā netruhka; bet tomehr fadishwes kahrtiba netika trauzeta. — Jaunkundses leetainā laika deht bij mas redsamas par „basnizas plazi“ zeerejam. Dasheem gadeem, kad faules mahmulina ar saweem fil-teem un jauki seltoteem stareem dasbas walsti apbalwoja, un jauku un patih-kamu darija, tad muhsu dailahs, smalki gehrbuschahs „baltwaidstes fahrtluhpites“, gan zepurotas, gan schleijerotas, bij faraduschahs tīrgū prahwā skaitā un pulzejahs us „basnizas platscha“ bareem kopā, kā „gahju putni“, kad salafahs us projam eschanu; bet schini gadā bij tahdu loti mas. Dasbas mahmina pati bij tai deenā mahkulainā un leetainā uswalkā tehrypusees un ar saweem leetus pīleeneem winas tagad no leela „Jurgu“ tīrgus „pastaigaschanahs“ atbeedejuſt.

Tīrgotajs.

No Sankas. „Latweeschu Awises“ sawā 11. nummūra nodrūzja is „Bals“ awise rāstu, kureā stahw, ka Sankas pasta ekspedīzijā naudas wehstules teekot uslaustas un kahdu laiku paturetas, un ka to darot skrihwera „puikas“ D. un M., kas pehz ilgas tīrdoschanas atfinuschees par wainigeem, un kas patehrejot issagto naudu tuvejā krodisnā.

Ka tas teescham tā buhtu, par to „Latweeschu Awises“ jau toreisi schaubijahs, zeredamas, „ka ta leeta warbuht zitadi isskaidrofes“. Ta leeta nu ari sahl isskaidrotees. Pagasta skrihweris un Sankas pasta ekspeditors F. Kreuzberga kgs ir pāfneids „Bals“ „attaifnoschanahs“ rāstu, kureā, sihmejotees us augschējo „apwainoschanu“, tā lasam: „... „sinoju, ka pee manahm amata dārischanahm it nelad naw „sehni“ jeb „puikas“ dalibū nehmuschi, ka Sankas pasta ekspedīzijā it nelad naudas wehstules naw atlaustas un paturetas, kā to tāhs par tāhdahm wehstulehm tē wedamahs kīwitu grahmatas latram war peerahdiht, un ka ar „Zīnotaja“*) kgu mums par schō leetu pee peenahzigahs teefas buhs jarunā, us kam waijadfigee foli patlaban jau sperti“.

Pee schi F. Kreuzberga kga rāsta „Bals“ awise pīfīhmē tā: „Mehs aissstahwam tīk tāhdus korespondentus, kas mums pāfneids tāfnas un pateefigas sinas. Ta kahds gribetū efahkt fuhsfību pahr kahdu nepateesu sinojumu, tad mehs neleegsim usdot sinotaja iħsto wahrdū. Tīk to gribam peemineht, ka jau 5. Janwarī „Zīnotajs“ mums bija eefuhjtis sinu pahr Sankas pasta ekspedīziju. Bet schaubidamees pahr sinojuma pateefibū, mehs ne-usnehmahm to. Tad dabujahm otr’reis sinojumu, kureā „Zīnotajs“ līzis apseezināht sawi iħsta wahrdā parakstu no pagasta teefas. Newaredami wairs schaubidamees pahr sinojuma pateefibū, mehs to tad usnehmahm sawā awise. Tadeht ja „Zīnotajs“ buhtu sinojis kahdas nepateefas leetas, tad wīsch laikam buhs gataws par to atbildibū pretim nent.“

Mehs par schi leetu lihds schim nerunajahm, jo domajahm, ka fvreedums drīhs tīks finams suhdsibā, kas — kā rahdahs — jau us-

fahkta pret „Zīnotaja“ kgu. Laikam zeen. Iasitaji us preeskā da-buhs finah, kā ta fuhsfība beigfees.

Iz Jaun-Saukas. Ar stipro, sneega bagato seemu mums schogad tā gabja, kā dascham eet ar netaifni fakrātu mantu. Ta it ne-jauschi sustin nosuda un kustin iskuja no pawafara fīltajeem faules sta-reem, tā ka no pluhdeem, ko zerejahm, valdeems Deewam, neka nem-nijahm. — Schis pawafaris ar pehrnajo ne buht newar lihdsinates. Wīsch bija agrs, fīltis un audseligs; dasbas mahmina ap Jurgeem stah-weja brangā salumā tehrypusees, — birsites salās lapās. Gewas koki lepojahs ar balteem seedeem, birsmalē un kraftmalē, — no kū-renes atskaneja laftigalu un zitu putnīnu jauktā kora dīsefmas, Raditajam par flau. Bet drīhs naktis fahnas usbruka. — Schi gada pawafaris wispahrigi naw tīk labs kā pehrnajis. Pirmo pawafara leetu dabujahm Aprila fahkumā, bet tas knapuma deht mas lihdsjeja seemas atlikumus noskalot un sahles augšchanai waijadfigo spehku pa-fneegt. Otru tamlihdsigu leetu dabujahm tīscho Leeldeen, un deenu pehz tam, kas bij leelaks, bet tas nakti atkal ar ledū tīka pahrvilks. Tā tad dasbas mahmina kāwedamahs kāwejahs un rahdidama rahda bahlu, nopeetnu għimmi, nemas nelikdamahs finah, kā Jurgu deena jau kħalt. Schahdu dasbas bildi luħkojot, fīrsi puls fīlumji, kā ar lopu ehdamo esam beidsamā zeturks. Dascham jau no Februara rudsu falmi weeniga bariba preeskā firgeem, un ir tōs beidsamā laika waijadjeja ajsnemt no kaimina. Un kas ta par baribu! Għelu ma-schina, kas pee tam deriga, tħabs mums naw. — Pee baribas truh-kuma laikam buhs wainiga stiprā seema un leela braukschana, jo waijadjeja to panahkt, ko pehr nokawa. Bet zeresim, kā Deewas schehlos, dodams waijadfigo fillo leetu, ihpaschi rūdseem, kas no riħta un seemela wehjeem dauds zeech.

J. Neiman.

Iz Walles. Peħz bahrgahs seemas pawafaris ir-eestahjees. — Nu wairs fīltahs krahnsiis newajjaga melleħt, jo faules mahmu-lina ar saweem selta stareem jau it brangi fīlda. — Seemas fehja mai-tata. — Pawafara gawilneeki jau sanahkuschi un well sawas dīsef-minas. — Newaru ari atstaht nepeeminejis muhsu dīseedaschanas beedribu. — Kā jau dauds reis pa leeleem swieħkeem Walles bas-niżā tapa us balsħim dīseedahs, tā ari schogad pa Leeldeenu Walles draudses fkolotajis Grünberg II. kgs muhs eepreezināja ar tħċet’balfiġu dīseedaschanu. Paprekkā dīseedajha jauktas un peħz tam wiħru koris. Għażja deewsgan kofshi, kā daschs klawstajis preeka ašarinas no-flaujja. — Pilnā puhlinā ir-ar Latweeschu tautas-dīsef-mahm, bet ari leelaks garigas dīsefmas eemahzahs, — ko wareħs zitħqs leelħos fweħħtħos Deewam par godu un draudsei par paxilaschanu un fweħħibu dīseedah. — Weħletumees, kā ari katra draudses bas-niżā tħabs 4-balfiġs dīseedaschanas koris fastahditos.

Lai Walles dīseedataju koris aug un seed jo kofshi zitu puķi pultā!

Lai dīsefmu gars teem ne-isschliex
Un dīsefmu kromis nefawix!

J. Audse-speedur.

Iz Lutrineem. Nuden' mums fahla atkal dīseedataju beedriba zeltees, kas ilgu laiku pee mums bij apklus. Pirmo Atwentes fweħħtdeen' bas-niżā ta muhs eepreezināja ar sawu tħċet’balfiġu dīseedaschanu, bet no ta laika apluża atkal un naw wairs sawu balsi pa-zilajusi. Kam gan ta waina? Zeresim, kā us preeskā atkal kahdu reiħi muhsu dīseedaschanas beedriba, waħarai eestahjotees, ap fewi fapulzeħs klawstajus, kureem prahs nefahs us dīsef-mahm. — Schi seemu pahrlaisħot, usnħażza dascham sawas behħas. 1. Februari muixxha nodedsa lauka schluñnis lihds ar labibu un maschinu, un 28. Merzā Mużeneeku mihjās istaba un laidars. Abi uguns-għekki bij deenas laikā, un laudis, uġuni eorauðsijuschi, wareja drīhs palihgħa steigħees. Zitadi ap mums stahw labi, un fagħidjahm mihlo pawafari bes-neħħadahm leelħam ruhpehm. Preezajamees, redsedami seemas feħju labi salojam, un zeram us labu plauju.

... e.

Brink-Rendē, 25. Aprili. Brink-Rendes pagasts schodeen pīf-fihwoja augstu preeka deenī. Peħz pabeigħtahm Jurgu darischa-nahm zeenigħihs Brink-Rendes leelmaħtes v. d. Brinck general-piñ-waras neħmejs, Osolu dīmītskung barons v. d. Necke, wissu pagastu bij fa-aizinajis muixxha un tam pasludingja, kā zeen. Leelmaħte, kas ar sawu preeskā 1 1/2 gada Deewa meerā aifgħajnejha laulato draugu żaur 40 gadeem Brink-Rendes muixxha waldijuschi un ar saweem laudihm kopā preelus un behħas baudijschi, labas un īa-nas deenas kopā pīf-fihwoja, un schi gadā eefahkusi mihjās pahrdot, ar scheħligu fīrsi apneħmu sees, pagastam preeskā flosas un nabagu nama buhweschana, bes teem buhwlokeem, kas peħz flosas likumreem

*) „Zīnotajs“ ir-tas hukk, kas „Bals“ ir-peefuhjtis minn-o rassiu, kas jaħo, kā Sankas pasta ekspedīzija rotox teħħidha netħażeb.

arween no muischās waldibas jadod, kapitalu no 5000 rublu dahwinah, ja pagasts apnemfees preefsch schim buhwehm wai-jadfigos leezineekus un pastus preefsch materijalu peewefchanas stelleht. Kad pagasts ar preezigahm balsihm weenprahrti bij isteizis, ka tahdu bagatu un laipnu dahwanu ar mihi un pateizigu firdi gribot peenemt un leezineekus un pastus labprahrt stelleht, tad barona kungs v. d. Recke tahtak isteiza, ka to apsolito kapitalu pa Zahneem ar schpahrlafes schmehm us 5% pagasta lahdē eemalkahs un rīfes preefsch tām buhwehm liks pastelleht, tā ka wehl schai gadā warefshot eefahkt skolas namu, kas ir wiswairak waijadfigs, buhweht, jo skola lihds schim tika tureta koti nedrigā weetā, masā un tumfchā naminā pee Ahbawas kraesteem, kur il gadus pawasara un rudena laikā skolas tu-rechana zaur pluhdeem teek kaweta. Wehl isteiza zeen, barona kungs sawu zeribu, ka pee tām buhwehm wisu kapitalu ne-istehreshot, bet-laba teesa atlikshot, kas, us prozentehm liks, istikshot, pagasta na-bageem ari pasneegt pahrtikshanu. Nu ari pagasts gribaja zeen, leelmahti pahrtikshai fawas pateizibas isteikt, un lika zeen, leelmahti is-luhgt ahra, un tad zeen. Nendes mahzitajs pagasta wahrdā zeen, leel-mahti usrunadams, winai ar firfnigeem wahrdeem pateiza par to mihlestibū un laipnibū, ko wina sawam pagastam parahdiju, winam vee ta gruhtā darba, kas winam jau sen bij ja-usnom, un ko zaur nesphezibū lihds schim newareja usnemt, tik mihligi palishgā nah-dama, un apleezinadams, ka zaur tahdu bagatu dahwinashanu leel-mahte fewim un sawam nelaikim laulatam draugam us muhschu muh-scheem peemineschanas goda stabu zehlusi, un ka tee wahrdi: „Friedrich v. d. Brincken“ un „Emma v. d. Brincken“ no behrnu-behrneem taps svehtiti. Beidsot mahzitajs luhds Deewu, lai Tas leelmahti to schehlastibū gribetu atlikhsnaht, un winu ar winas nelaikā laulato draugu meelot fawā debefu walstibā. — Wehl japeemin, ka preefsch 8 mahjahn Jurgu deenā pirkshanas kontraktes tapa norakstitas, un tāhs atlikushahs 17 mahjas teem lihdschinigeem rentineekem us teem wehl teloscheem kontraktes gadeem pameetas. No tām pahrdotahm mahjahn tikai weenas no teem lihdschinigeem rentineekem paturetas; jitas panemtas pa dākai no Brinkeneem, pa dākai no pahrnawad-neekem. Bet wisi isschlehrufchees, gods Deewam, pilnigā meerā un labprahribā.

No Kandawas pufes. Seemas fehja — tā rūdī, ka kweefchi — muhsu apgabalā seemas bahrgumu itin labi pahreerutu. Ar patik-shanu skatamees us fawem fehjas laukeem, kas ka sala wadmala muhsu azis un firdis eepreezina. Tik leijas weetās, gar schogmalahm un meshu faktōs, kur fneegs pawasar' par dauds ilgi wifū gulejis, rūdī un laikam ari kweefchi no fneega isguleti. Behrn pawasar' feh-tais jaunais ahbolsch nerahdahs wis buht ihpaschi teizams. Stiprā mahlā — it ihpaschi us falneem — un kur labiba bij weldrē fakti-tu, naw tas nemas usdihds. Leijas weetās un weeglakā semē tas weetu weetahm no bahrgahs seemas pawifam issalis. Rūden' usarto semi bij seemas fāls koti irdenu padarijis; tamdeht ta bij weegli ap-strahdajama. Tik flapjais un aufstais pawasaris nolahwa wis to tik agri ar ausahm un firneem apfeht, ka to daschs labs wehlejabs. — Scho pawasar' flimo pee mums dauds ar plaukschau kaiti, un lai gan zeeti eegul, tomehr gandrīhs it wisi atkal iswefelojabs. — Wiltiga papihra nauda ari muhsu apgabalā jau manita. Triju rublu gabali tā is-skatahs, it ka buhtu ar fwinu nosmehreti, un wifem tas nummurs 450672, Littr. A/M no 1880. gada.

Santes Bodu mahjās peedsimis meitai behrns. Sawu negodu gribedama flehpt, eemetu jaunpeedsimuscho zuhku stalli. Behrns at-rasts nedishws un no zuhkhahm saplosihts. Sahluschi meitu tiraht un isprashit. Laikam baididamees no latzīgā foda, ta usgahju us istabas augšu un pakahrufeess.

No Zehres. Kahdam pawezam wihrinam brauzot firgs fahzis skreet. Groschus gals bijis wihrilim pahr faktu us muguru uslīkts. Groschus eegahjis riteni un wihram faktu tā faschnaudis, ka bijis pagalam.

Maschus masahs muischās rentineekam, pee Kuldīgas, bij nakti us 28. Aprilī firgs no stalla issagts. Mekletaji, par pehdahm pakal dīhdamees, bij nobraukuschi lihds Kandawai, kur tai deenā bija firgu tirgus. Ismelle wisi tirgy, bet firga naw un naw. Kad lai to dabu, kas kahda namneka stalli ahrypus pilsehina bijis paglabahats? Behz beigta tirgus reds sagto schimeli zitu firgu pulkā kahdam firgu andelmanim no Jahnishkes. Kamehr aiseet us mestinu, no polizejas palih-dību dabuht, Schihds ar wifem firgeem projam. Mekletaji atkal par pehdahm mudigi pakal, kamehr to panahza Semites Skrimbju

mahjās, kur tas bij eebrauzis, par nakti pahrguleht. Schihds teizes, ka nosagto schimeli ejot no kahda Tschigana par 80 rubleem pirzis.

If Wentspils raksta „Rig. Ztgai“, ka 4. Maijā draguni zaur pilsehtu dīnuschi lopus, kas Sarkamuischās semneekem nonemti par to, ka negribot maksah preefch kareiwu pahrtikas. Ari kahds sem-neeks, kas pee tam runajis wairak nekā waijadfigs, no 30 saldateem un 1 ofizeera nowests pilsehtā. — Tam pahscham laikrafstam ari sīo 9. Maijā: Niht' ar twaikoni „Tell“ 145 personas (wihri, feewas un behrni), aisgahjeji is Suhrs, Wahrwes, Sernates un Dīrzes, brauks us Pehterburgu, no kurenies tee doschotes us Nowgorodas gubernu. — Dīhsumā wehl 70 lihds 100 personu eeradishotees Wentspili, ar to pahschu noluiku.

Leepaja. Leepajas pilsehtas dome 5. Maijā nospreedusi, kro-neshanai par peemini no pilsehtas kāfes atkaut 75 tuhfs, rublu, ar ko Leepaja dibinahd wispahrigu flimnizu, un augstakā weetā luht at-lauju, to nosault par „Aleksandera flimnizu“.

Rīhga. Bes domenu waldes pahrmaldneka, ka „Ztga f. St. u. L.“ sīno, wehl kahds minetahs waldes nodalas preefschneeks at-kahpschotees no amata. — Diwi draugi aishwinu festdeen pehz ilgaka laika atkal satikahs Wehrmana dāhrā un, ka „Rig. Ztgā“ lasams, satikshanos kreetni swineja alutinā, tā ka weens no wineem jo dīhī manija stipru dīshshanos us semi, un ahra issteepahs us benka. Draugs, apradis ar tahdashm dīshrehm, un bīhdamees, ka schuhpu brahslim fwechha roka netiktu par tuvu, nogurusho atswabi-naja no gruhti fapelnīteem 200 rubl. un kēshas pulkstena, un — pa-suda. — Kuras pagiras gan leelakas, waj deht pasuduschi drauga, waj deht usglabaschanā nemtahs mantas? Kas to lai issina! — Re-widents-senators Manaseina kāfes no Tehrpatas atkal pahrbrauzis atpakal Rīhgā 11. Maijā. — Polizeja bij dabujusi fināht, ka Lina Sw. nodomajuji sawā namā, Leelajā Mašlawas eelā, is-dariht uguns-greku. Scho namu tuhslit pahrmeklejot, atrada, ka tanī kahdā tulphā forteli bij jau wīss pilnigi fagatawots us nodoma isdarishanu: istabu faktōs, sem krahns un blakus winai, bij skali isklahti, neleela ar petroleju pildita muza nostahdita un faktōs spanni ar pīki islikti, māises zeptawā feenas aplaistitas ar petroleju un istabās grīhdas dehti iszelti un aptraipiti ar pīki, kuru atrada isleetu ari sem grīhdas. — Nama ihpachneeze, pee isklauchinashanas neko dauds neleegdamahs, atīnahs par wainigu. — Rīgas politeknika peeteikshanas termināl nolikts no 21. lihds 24. Augustam. Mahzibas fahlftees 1. Septemberi 1883. g. — Politeknikas skolu apmekleja 1882/83. mahzibas gada 1. seme-steri 765 mahzelli (624 studenti un 141 preefschskolēn) un 2. seme-steri 799 (645 studenti un 154 preefschskolēn). — Politeknikā, bes preefschskolas, bij: 1. semestri: 69 semkopji, 144 kemiki, 3 mehr-neeki, 109 inscheneeri, 145 maschinu inscheneeri, 36 arkitekti un 118 tīgotaji, un 2. semestri: 72 semkopji, 150 kemiki, 4 mehr-neeki, 108 inscheneeri, 152 maschinu inscheneeri, 38 arkitekti un 120 tīgotaji.

Praulenes fawstarpigahs uguns-apdroshinashanas beedribas statuti apstiprinati no eekfleheetu ministera palihga.

Krapes (Kokneses draudse) fawstarpigahs uguns-palihdsibas sta-tuti no eekfleheetu ministera palihga apstiprinati 25. Aprilī f. g.

Rehwale pē pēhdejahs lauschi skaitishanas bijuschi 50 tuhfs. 486 eedshwotaji, starp kureem wairak nekā puse — Igauni. Pro-žentēs rehkinot, Rīhgā un Rehwale, pehz usdotahs walodas, bijis:

Rīhgā:	Rehwale:
Wahzeeschu	39,5 proz.
Latweeschu waj Igaunu	30,4 "
Kreewu	18,9 "
Schihdu	8,4 "
Zitu tautu	2,8 "

Treščā Baltijas gubernas-pilsehtā, Jelgavā, kuras eedshwo-taju skaitli pehz tautibahm wehl nesinami, laikam gan Schihdeem pec-dehēs pīrmā weeta.

Minska ne sen atpakal paglabaja klasifikahs gimnasijas dwor-niku, Bahwilu Grusku, 103 gadu wezumā. Gimnasiju dīeeda-taju koris, wisi skolēni, kopā ar direktori un skolotajeem, pāwadija weziti us beidsamo dusu. Nelaikis 60 gadus kalpojis schini amata. Kahdus gadus atpakal skolotaji tam dahwinaja selta tabakas dosi. Līhds pahschai nahwei wīsch bij stiprs un darbigs, un dauds ko finaja stahstiht par gimnasijas senatni. Wīsch tikai noschehloja, ka labee

laiki pagahjuschi, kur rihtes bijuschas swarigakais lihdsfklis, ka jan-neklus needabuht pee mahzifchanahs.

Wartchawas apgabalā, Wodisflawā, dīshwojot kahds wihrs Andrejs Blasfchiks, kas pasihstams sem wahrda „Andruscha“ un fas-fneids retu wezumu, proti 110 gadus; winsch pahrtiektot tikai no mihlestibas dahwanahm. — **Is Wartchawas raksta** amisei „Now. Wrem.“, ka tur bijis atwetsis is Belgijas lihds 142 tuhft. daschadu smalku dahsa puku un stahdu, kas tuhlt ihpaschōs wagonōs aissuh-titi us Maskawu — us kronefchanas fwehtkeem.

Pleskawa. Wehsts par padaritu fleykawi bu, ta „Rig. Ztgai“ raksta, 8. Maija istrauzeja meerigos pilsonus. Nihta agrumā tirgotaju B. atrada gultā ar pahrgreestu rihki. Domas greechahs us dworniku, kas ari apzeetinahs. — Kamehr wehl ijmefleja bresmigo darbu, kahds funis Leelajā eelā parahdijees ar stipri satruhdejuschi zilweka roku. Kur to dabujis, wehl naw sinams.

Maskawa. Slavenajam Kreewu mahkfleneekam Werestschaginam dota atlauja, Iwana-Welikija torni eerihlot strahdatawu, no kurenes bilde usnemt kronefchanas fwehtku gahjeenu. — **Maskawā 11. Maijā**, ap pusdeenas laiku, walts karoga eefwehtischana eefah-kahs. Pee zeremonijas bij klah: Keisara Majestetes, Kronamant-neeks, leelstisti, wiſi ahrsemju printschi, suhtri, generaladjutanti un pilsgalmneeki. Geswehtischana isdarija wirspreesteris Baschanows. Walts karogs ir is dseltena sihda; widū — isschuhts melns walts ehrglis, un aplahrt — wiſi Kreewijas semju wapen. — Kronefchanas deenas paſludinachanas zeremonija zaur walts heroldeem fah-kahs 12. Maijā. Jau ap pulksten 7eem rihtā Kremlā us senata platscha wairak tuhftoschu lauschu bij fapuljejuschees, gaididami us pirmo fludinajuma nolasfchanu. Kahdas minutes preeksh pulksten 9eem paſludinajuma isdaritaji eeradahs un nostahjahs noteiktā kahrtibā. Komandeerejofchais generalis dewa sihmi un heroldi pajehla sawus fiskus, pehz kam wiſi klah-esfchee nonehma zepures. Gesfahkahs bungoschana un trumetaji puhta fapulzes usaizinachanu, pehz kam senata sekreteeris diktā halsi nolasfija Keisara isſludinajumu. Schini isſludinajumā kronefchanu noteiza us 15. Maiju. Behz isſludinajuma nolasfchanas heroldi isdalija starp laudihm pulku drukatu eksemplaxu. Trumetaju koris spehleja tautas himnu, kuru daudsi vseedaja lihds. Laudis, juhsmigi pazilati, sauza „urā“. Behz tam paſludinajuma isdaritaji zaur Spafa wahrteem dewahs us Sarkano plazi, pee Minina un Poscharška peeminekla. Schē wini isdalijahs diwi datās, kas nu satra sawā pilfehtas puse us ewehrojamakeem platscheem isdarija kronefchanas deenas paſludinajumu, — tahda paſchā kahrtibā, ka us senata platscha. Behz padaritā darba abas valas fanahza atkal us senata platscha, un tad isſchikhrah. Otrā un treschā deenā notika tahds pats paſludinajums; tikai zitās weetās, nekā paprekkhu. — Laudis lihgsmi pazilati. Us eelahm reds wiſadas tautas juku jukahm. Preeksh lauschu fwehtkeem eerihlotahs weetas teek ar leelako kahribu apfletitas. — Pilsgalma ministerija, is ihpaschi preeksh tam noteiktahs summas, lika isdalihit dahwanas starp naba-geem. — Zif smalki luhkots us to, ka nepasihstamas personas netiku eelaistas Keisara istabās Kremlā, to leezina kahds „Peterb. Herolda“ korespondents. Gribedams apluhkot wiſas telpas, kur notiks kronefchanas zeremonijas, winsch no kahda zeremonijmeistera bij eegah-dajees fwehtschku atlauju. Nosazitā laikā, pawadihks no kahdas Maskawā deenas awises redaktora, winsch nogahjis Kremlā, zeredams, ka negadifees nekahdi schkehrski, jo ari no eekfleetu ministeria tam bijusi israfkita pilnvara. Bet leeta notika otradi. Gandleris 2 stundas nogaidijuschi Keisara pilsgalma ministerijas preekshnamā, zeremonijmeisteris isnahjis ar sūngro pawehli, ka, pawaditam no pils ofzeera, tikai winam (korespondentam) ween drihftot atkaut apluhkot trona sahli, un nekahdā finā newarot nemt lihds wina pawadoni, kam ne-efot pilnigas parahdichanas par sawu personu. — **Bucharas emira dehls** fawa tehwa weetā atbrauzis us Keisara kronefchanu, un ari jau pedalihees pee Keisara eenahfchanas Maskawā. Bet winam efot ari wehl kahds zits usdewums, proti west farunas ar Kreewu waldibu, lai Kreewu kara-pulki tiktat faulki is Samarkandas pil-fehtas. Behz 1867. gadā noslehtā meera lihguma ar Bucharu, Kreewu kara-pulki dabuja teesibu, stahweht Samarkandā, kamehr Bu-chara nebuhtu aismaksajuschi solito kara atlihdsinajumu. Parahda aiss-makschana lihds schim wehl naw notikusi, bet Bucharas emirs gri-bot needahwahrt Kreewijai Samarkandas weetā kahdu zitu kihlu. Emirs atfauzotees us to, ka Samarkanda efot Muhamedaneeschu azis fwehta pilfehta, un tamdehk kristigo kara-pulki stahweftchana schai pil-fehtā loti aiskarot Widus-Alsijas Muhamedaneeschu juhtas.

Charkowa. Asowas dſelſeſela Gavrilovkas stanžijas tuvumā akmenu ogles useetas.

Simferopolē 8. Maijā weſela Schihdu familija, fastahwoscha is 10 lozekleem, nogistejahs ar arseniku — zaur pahrtkatischanos.

Simbirſka. „Eesti Postimees’am“ raksta is Simbirſkas gubernas par Igauniem, kas us labu laimi tur aifgahjuschi dīshwot, ka dauds familiju zaur tahdu weeglyrahtigu aisefchanu kritischas wisbehdigakajā postā, ta ka ubagojot tikai pahrtkufchias atpakal dſimtenē. Ta par peem. gadus 3 atpakal tas notizis 70 laudihm, kas turp tikuschi aifwilinati, un kureem tad, kad wiſas ſpihdofchahs zebraſ bij iſputejuschas, waijadsejis greestees atpakal. Rauda bijusi patehreta un, kahjahn ejot, teem waijadsejis ubagotees weſelas 2000 werstes. Daschi no teem dſimtenē bijuschi turigi fainmeeki, bet tagad teem bijis ja-eet pa kafpeem un algadscheem. Korespondents beigu beigās dod padomu, ja teefcham waijagot atstaht dſimteni, lai tad jel dodotees us Ingermanlandes un Pleskawas kaiminu gubernahm, bet zitadi lai paleekot mahjā, kamehr ween eespehjams.

No ahrsemehm.

Wahzija. Bremenē aifwinu nedel' 25. wiſpahrigā Wahzu ſkolotaju ſapulze tika natureta, us kuru lihds 1600 ſkolotaju bij era-duschees. Sanahkſchee weesi tika apſweizinati no birgermeiftora Gildemeiftora. — **Krona printscha wezakais dehls Wilhelms**, Keisara Wilhelma dehla dehls un nahkofchais Wahzu keisara trona mantineeks, dabujis no 96 pilſehtahm bagatu kahsu dahwanu. Printscha Wilhelma kahsas gan tika fwinetas jau pahri gadus atpakal, bet kahsu dahwanu us kahsu deenu newareja tilt gatava, un tamdehlt to pafneeguschi tif ſchinis deenās. Dahwana fastahw is galda apſega preeksh 50 personahm, proti is wiſadeem galda traukeem un daschadeem galda iſpuschkoſchanas rihleem. Wiſi trauki un rihki, kuru ſkaitis pawisam 300, taisiti no fudraba un pa dakai ſeltiti. Dahwanai it ihpaschi leela wehrtiba mahkſlas finā, jo wiſi trauki un rihki iſſtrahdati smalki ar leelako mahkſlu. Zaur to ſchis galda apſegs dabon leelaku wehrtibu, nekā kaut kure ſchis ſits wiſa paſaulē. Preeksh ſchihs dahwanas isleetati pawisam 15 zentneri ſudraba, un par trauki un rihku iſgatawoschanas darbu aismakſajuschi 400 tuhft. mahku, kas, falihdſinot ar darba iſhlo wehrtibu, efot loti maſ. Dahwana tika nostahdita Berlinē kehnina pils baltajā sahle, kur prinzis Wilhelms fanehma to no mineto 96 pilſehtu aifſtahweem. Aifſtahwu pulkā atradahs pilſehtu wirsbirgermeiftori, birgermeiftori, un daschi pilſehtas waldes un domes lozekli. Wiſa deputažija pastahweja is 120 personahm, un wiſas wadonis bij Berlines wirsbirgermeiftoris Horkenbecks. — **Bruehſchu waldiba noleeguschi**, is Kreewijas eewest lopus, waj kahdus raschojumus no lopeem, ka: ne-apſtrahdatu wilnu, ſpalwu, farus u. t. t., iſnemot tikai ſirgus, muhkus un eħselus.

Anglija. Kutscheeris Fiz-Harris, kas ari bij apſuhdſehts kā dalibneeks pee Fenikſa dahrſa fleykawibas, bet no Dublinas ſwehri-nateem tika attaſnois, pehz tam tika no jauna nodots ſeejai, kā ſchihs fleykawibas ſlehpējs. Schoreis ſwehri-natee atſinuſchi wiſu par wainigu, un teesa noſpreedus ſtam ſtrahpes darbus us wiſu muhſchu. —

Ihru ſaſwehrehſchanahs lozekli Melezs, Blakawrejs, Delanejs, Obrijens un Munejs, kas bij ſaſwehrehſchees preeksh daschu Anglu amata wihrū no kahfchanas Ihrija, bet nebij warejuschi isdaricht ſawu nodomu, Dublinas teefas preekshā neleedsahs, un tika noteefati us 10 gadeem pee ſtrahpes darbeam. Saſwehrehſchanahs dalibneeks Doile tika noteefats us 5 gadeem. — No wiſeem Ihru ſaſwehretemeem til diwi bandas wehl naw noteefatas, proti dinamita ſaſwehretee, kas ſa-kerli paſchā Anglija un til ſteefati Londonē, un ta faultā „Modri-bas ſabeedriba“ Ihrija, kuras lozekli pa leelai dalai wehl ne-efot tee-fas rokās. — Londones kugu ihpaschueku komiteja natureju ſehdeſchanu, kura ſpreeduſi par galigeem ſoleem otrā ſiēza kanahla leetā. Grib rakt jauno kanahlu 5 pehdas dſilaku un dauds plataku nekā wezo. Kanahla israfkchana mafſaſhot lihds 12 milj. mahrzimu. — Wiſas Anglu awises ar ſirſnibū runā par Kreewu Keisara kronefchanu un aifrahda us to, ar kahdu leelu preeku un padewibū Kreewu tauta us to ſkatahs. — „Teimes“ ſaka: Waj ir jel weens Anglis, kas Keisaram, Anglu waldineku familijs radineekam, newehletu wiſa laba! Keisara ſposchā ſagaidifchana Maskawā peerahda, ka Kei-sars teefcham iſtaiſ tautas tehws. ſirſniba tautas gawiles ir drofchakā laimes praweete preeksh Kreewijas nahlamibas. — **Krona leezineeks** Karejs tagad sawu darbu pabeidſis un iſlaiftis is zeetuma. Winsch par sawu leezibas doſchanu dabujis no Anglu waldibas ne tik ſawa noſeeguma ſeedofchana, bet ari 5000 mahrzimu (lihds 50 tuhft. rubli) algaſ. Winsch ſchim brihscham wehl iſtuotees Du-

blinā, bet walhiba ūlubinajot winu un zitus krons leezineekus, lai
aisetū dīshwot uſ kahdu taħlaku koloniju, kur nepasifist tos.
Waldiba biħstabs, ka Dublinā Kareja deħl nenotiktu kahdas nekahr-
tibas, jo Iħru kausħu pulki pret Kareju foti faduismoti ne tif tam-
deħl, ka tas palizis par krons leezineku, bet ari tamdeħl, ka pats
efot bijis tas, kas peerunajis fawwus noteesfatos beedrus, eestahtees
flepkawu bandā. Winsch pats tos pawediſ uſ neżekeem, un weħla k
pats nodewis tos, qalħħbdams faww dīshwibu.

Franzija. Franzijas weetneeks pee Kreewu Keisara kronescha-
nas, Wadingtons, pehz kroneschanas svehtkeem no Maskawas brauk-
sfhot us Wihni, kur tas palifshot par Franzijas suhtni pee Austrrijas
waldibas. — Deputatu namis peenehmis waldibas preefschlikumu,
kas atlauj kara ministerim nodot Braza ekspedizijai Kongo semē 100
tuhkf. wezmodes slinfchu, kas no ekspedizijas tiffshot isleetas nau-
das weetā. Afrikas meshonu eedsihwotaji neprot zeeniht naudu; tur-
prelim erauga flintes par leelu dahrgumu, tà fa ar tahm war pee
wineem dauds fo pirk.

Spahnijs. Portugales lehnisch schinis deenâs atbrauzis Madridē, apmekleht Spahnijas Lehninu. Iau pee Spahnijas robeschahm winsch tizis ar leelu godu fanemts. Schi apmeklefchana teek eraudfita par shmi, ka Portugales un Spahnijas waldibas sawâ starpâ tuwojahs un warbuht noslehdz zeetu fabeedribu.

Turzija. Sultans efot peenehmis Edema Paſchà padomu, fault atkal Turku parlamentu. — Anglu ſuhtnis lords Deserins, kas ne ſen iſ Konstantinopeles aibrauza uſ Angliju, tilſhot eezelts par Anglu ſuhtni Wihne. — Sultans eezehlis komiſiju, kas lai ſpreestu par waijadſtigahm reformahm Armenijā un zitās Turku prwingēs. Komisiā ſehſhot ari 4 ministeri. Winas preekſhneeks efot Saids Paſchà.

Egipte. Anglu waldiba nodomajot eckorteleht Port-Saïdā Anglu kara-pulku, jaur fo Anglija fagrahbtu pahrwaldibu par Suëza kanahlu sawâs rokâs, jo Port-Saïda atrodahs kanahla eefahlumâ pee Midus iubras.

Af-Indija. No Tonkinas siro, ka Anamas waldbiba, sem kuras Tonkinas peekraste lihds schim stahweja, esot luhgufi Kihneeschu waldbibu, lai suhtitu tai kara-spehku palihgå vret Frantscheem. Kihneeschu waldbiba esot apsolijusi suhtiht 50 tuhilst. wihru. — Pehz zitahm sinahm schis suprais spehks jau esot zefâ us Tonkinu.

Seemel-Amerika. Thru dumpineeku awises Amerikā draudē Anglu waldibai ar afainainu atreefschanos par Feniksa dahrfa flesławu nosodischanu. Is dascheem awisshu teikumeem efot redsams, ka draudeschanu gribot isdariht darbōs pee Anglu Lehninenes Wilto-rijas snota Lorna, kas schim brihscham Kanadā par wihe-Lehninu.

Wijjaunakah's finas.

Kaisara Majestetu svehto kronefchanu Maſkawā laimigi
isdarija svehtdeen, 15. Maijā, pulksten weenā pehz pušdeenas, Uſpens-
kas katedrale. Laiks, kas eefahlot bij apmahzees, fahla noskaidrotees.
Leeli lauschu pulki jau no paſcha rihta bij ſapulzejuſchees ap Kremlas
pili. Pulksten 708 iſſchahva 21 reis ar leelgabaleem. Laudis pahr-
meta frustu un luhdsā Deewa, lai **Kaisara Majestetehm** un wiſam **Kai-
ſara Namam** dotu ilgu un laimigu dſi hwoſchanu. Pulksten 908
augstee kronefchanas weest pulzejahs Kremlā. Drihs pehz tam Uſpens-
kas katedrale bij pilnin pilna un mahzitaji eefahka deewakalpoſchanu.
Pulksten 9/1008 augstī mahzitajs apflazija zelu ar svehtitu uhdeni,
va kreu kronefchanas gahjeenam janahk. Schtahba-oiſzeeri nonefa
haldakini pee farlanajahm trepehm. Kronefchanas leetas neſa: grahfs
Heydens — Kaisara Majestetes ktoni; Titows — Kaisarenes Majest-
etes ktoni; grahfs Baranows — ſzepteri; grahfs Walujews — walſis-
ahbolu; Nowoselzkiſ un grahfs Adlerbergis — Kaisara Majestetes
purpuru; Heydens un Timashevov — Kaisarenes Majestetes purpuru;
grahfs Miljutins — walſis-sobinu; firsts Mentschikow — walſis-
karogu, un grahfs Tolstojs — Kaisarenes Majestetes Andreja ordeni.
Kaisara aſſiſtent bij: Chreptowitsch, Golizins un Bobrinskis, un
Kaisarenes: Golizins un Juzupow. — „Mit. Itga“ 16. Maijā
dabujusi iſ Maſkawas ſchahu telegramu: Wakar, ta kronefchanas
ſwehtloſ, iſſludinatais muhsu Kuniga un Kaisara Wiſaugſtaſais Scheh-
laſtibas Manifeſts, iħsumā fanemis, ſtan ta: Tas Wiſuwarenais lai
dahwinatu muhs pilnu kahrtibu, pateſibū, taisnibas mihleſtibu, iħstu-
tizibu, lifumeem opſargafchanu un teesibai droſchibu, ta lai tehw'ſeme
top laimiga. No ſteds wehledamees, ta ſchi deena wiſeem top par-
laimes deenu, Kaisara Majestete atloſch wiſus dweħfelu nodofchanas
parahdus, ta ari wiſus iſpirkſchanahs ſummu, galwas-naudas, andeles-
un ordena parahdus, un wiſas naudas strahpes libds 300 rubl. fudr.
— Libds 1883. gadam ar taħjeenu, areſti, zeetumu, kreposta strahpehim
noteefateem, tađ wiñi zaut ſauw noſeſibū naaw faudejuſchi fahrtas tees-
i

bas, un tahdeem, kas us ne-ihstahm parahdischanas-sihmehm dñihwojschi, kad wini zitadi nekahdu noseedsibū nam padarijuschi, — pilna schehlastiba teek dota. Rīht-Sibirijas generalgubernatoram teek usdots, us gruhitem foda darbeem noteefateem, kas labi usweduschees, atlaist trescho dalu no winu fodibas laika, un us dñihwes muhschu pee gruhitem fodu darbeem noteefateem, — winu fodibas laiku aprehēnāht us 20 gadeem. Personahm, kas dehk politiskeem noseegumeem tahla-kas Sibirijas weetās tikuscas nosuhtitas, jau pehz 10 gadeem, un tahdahm, kas us dñihwes muhschu us masak tahlakahm gubernahm nosuhtitas, pehz 15 gadeem teek atwehlehts, ka war atgreestees atpakal us dñimteni. — Eelfchleetu ministerim un teesu ministerim teek usdots, pehz sawstarpigas weenoschanahs, par aisdishitem, kas sawu noseegumi noschehlo un labi usweduschees, sinot Keisara Majestetei, lai tiktu apschehloti; ari politiskeem noseedsneekeem, kas is bailehm no strahpes bij aissbehguschi us ahrsemehm, bet nu noschehlo to un apfolahs, ka buhs us-tizigi tronim un paiklausibas likumeem, teek wehlehts nahkt atpakal bes strahpes, un politiskeem noseedsneekeem, kureu noseegumi lihds schim wehl palikuschi nesinami un naw nahluschi teefas preefchā, — pilna schehlastiba teek dota. Raukafijas falnu tautas, kas bij peedalijschahs pee rewoluzijas, teek pilnigi apschehlotas. Wisi Poku semes pawalstneeki, kas 1863. gada rewoluzija bij eepihti, un pa dakai zaur agrafeem schehlastibas raksteem bij apschehloti, teek pilnigi apschehloti; teem, kam bij leegts eestahtees walsts-deenesiā un ustureetes residēnzes, schi teesiba teek atwehleta; behrneem, kureem, dehk winu wezaku eepreeskhejas noteefaschanas, scho teesibas bij leeqtas, teek tahs atdotas, isae-mot tikai atnaemtahs muishas. Preefch Pinnu semes pawalstnekeeem islaidihs ihpaschu Manifestu. — „Waldibas Wehstnefi“ lāsamis, ka finanžu ministeris nolehmis, islaist septito 4-proz. walstrentejas-sihmu schķiru, pawisam par 20 milj. rublu; winu nomaksachana fahles 10. Novembri šh. g. — Keisars Wilhelms pawehlejis, Lutera 400-gadu dñimchanas deenu 10. un 11. Novembri swineht basnizās un skolās. — Anglu apakšnamā no waldibas puses tika sinots, ka Frantschi bombardeerejuschi un eeaehmuschi Madschungu, us Madagassaras salas, un Howa seem padarijuschi leelus saudejumus. — Kondonē sapulzejuschees kugu ihpaschneeki 12. (24.) Maijā nospreeduschi, dibinaht beedribu, kurai jagahdā par otra Šveja kanahla ralschanu, un sihmeja preefch waijadsigahm sagatawoschanas isdoschanahm — 20 tuhst. mahrz. sterlinu.

Apprezejess.

(Aftabshah no Mas-Sihlu haimneef.)

(2. *turbinatum*.)

"Man waijag droschibas, ka winaas muhschs man nedara nekahdas ruhpes. War gaditees, ka wina atkal atmahl schurp un fazelahs pret manim. Kad Juhs winu prezejet, tad wina ir preefsch manim ka miruſi. Katrs zilweks sin, ka Wahzeefchi ir meeriga tauta, kas lab-praht nemaisahs zitu dariſchanas, un ir ar meeru, kad war degunu dabuht eebahst kahdā grahmata. Kad Juhs mahjā pahrbraukfeet, ka tad wairus us Ameriku atpakał nenhakfeet, ir saprotama leeta bes Juhsu ap-galwoſchanaś, un kad wina ir Juhsu seewa, tad winaai japaſeek pee ſawa wihra. Tapehz apdomajatees. Es winau ſuhtifchu projam, lai tas notiktu, ka notikdams, un — winaas dſihwiba ir Juhsu rokäs."

Walters nesinaja wairs fo teift. — Tad winsch žazija:

"Bet waj Juhs nesineet, ka tahda prezefchanahs ir breetmiga?"

"Iad Juhs gan gribheet, lai Juhs vafar? Ieb Juhs gribheet, lai es Juhs isdodu faweeem laudihm? — Pee tam daschi Indijaneeschi mehl branji wrat tas labi mocht ko arib noogalingah.

"Né! né! — Mirt tifai né!" Walters issauzahs, eedomajot, gif tos breesmigci buhbu.

"Iad Juhs ispildiseet manu pagebrefschau?"

Nahwe ir brihnischkiga; ta pahrgrosa gandrihs katru zilweku. Apustulis Pehteris apaehmabs lihds nahwei pee Jesuus ne-apgrekhkotees, un gailis wehl nebij dseedajis, kad Pehteris trihsfahrt Jesu bij aifleedjis. Dà ari bij ar Walteri. Preetsch ihfa laika winsch fazija, labak mirt, nefà prezeht, bet nu winsch fazija: mirt ween nè. Winsch domaja, fa pehzak warehs Tiropâ liktees atlauatees, jo tahda lauliba jau nebuhtu pilniga tå·lå·tå; ta bij waras lauliba, jo zitadi bij jasaude' dsibwiba. Dsibwiba ir katram jaglahbj zik, spehj, un to winam waisjadseja dariht ne ween fewis, bet ari mahtes, dsimtenes un draugu deht. — Tad winsch fazija:

„Kā es waru prezefes bes maneem papihreem un parahdischa-nahm, un bes nekahdas sihmes?“

„Man ir Juhſu pafe u

"Bet Wahzu lifumi?"

"Juh^s tapseet laulati pebz Amerikaneeschu litumeem, fas ir gel-digi wiſd paſaule."

"Vet laulatees bei nekahdas bajnizas ?wehtibas?"
"Mri var ta ir oghdahts. Mymmerinatees!" (s̄ s̄ es̄)

"Ari pat to it gahoahis. Apmeertinaees! Os esmu govu wihrs. Juhš tapseet til zeeti falaulati, ka neweens newarehs atftruhwéht neweens skruhwites."

Tas bij beidsamais mehginajums, ar ko Walters zereja no fawa
mozitaja atginatees; bet wiſs bij welti. Winam zits nekas ne-atlika,
ka padotees fawa mozitaja gribai. Winsch redseja, zik winsch bij ne-
spehzijs pret leelo, breeſmigo Melazo.

Wina faites tapa pahrgreestas, un Melazo valihdseja winam us-
zeltees. Winsch streipukoja, jo lozekli bij notirpuschi. Gihzo Melazo
panehma winu pee rokas un fazijs ahrā wilddams:

Walters turejahs wehl atpakat, präsidams: „Ta meita mani ne-
pasibst. Kà tad, tad wina mani negribehs?“

"Wina Juhs pasifst — wina Juhs grib, — wina wehl scho-deen man teiza: Wiss wina efot pa prahtam, kad til wina topot nost no manahm azihm. Steigamees, lai naw par wehlu."

Wini isgahja ahrā; tumfa bij tik leela, ka nezik folu us preefchu newareja nela redseht. Kahds Nehgeris tureja uguns lahpū, un ap wiau bij redsami ziti, un wehl taħlaq tumfā manami aktal ziti. Starp scheem Walters redsejha diwi wihrus siabwam, haissitħus pee fahjahm un rolahm; tee bij diwi baltee. Weens pehz apgehrba un iſ-ſkatas bij Katolu preesteris, un otrs laħds teefas fungo. Winsch tureja fawas fafeetħas rola, kas bij nosalufħas un pureja, kahdu falos zitu papiħri. Us ta bij farakstita wiaa laulajam kontrakte. Titliħds Għiżo ar Walteri wineem tuwojahs, tad tapa wiau faites atraisitas. Ari diwi Nehgeri tuwojahs ar nestawahm, eekċi kam winsch finajha fawu bruhti esam, un wineem yakal nahha weena Mulateen ħnau-kiedama. — Għiżo panehma to papiħri, atložja, un rakhdija tam teefas fungam winas saturu, kā ari tam preesterim, un beidsot Walterim. Ta bij laulibas kontrakte, it pilnigi farakstita. Tad Għiżo isneħħma pistoli, u swilka gaili, un papiħri us kahdu fasti likkdams, kam bij altara weeta ja-ipilda, fazzija preesterim, loi paraksta.

Kahds schahweens labi tahlu norihbeja. Gibzo farahwahs un klausijahs. Walters domaja, ka laikam Grants waj ziti fahdi Gibzo waisataji tuwojahs, un ka warbuht glahbschana ir tuwu. Ari pree steris lawejahs kontrakti parafstift, bet Melazo bahrgi usfauza:

"Rakshi, jeb —"
 Nabadsinam waijadseja parakshiht. Tapat teefas fungs dabuja parakshitees par leezineelu. Ari Walterim tapa papihris tuwaki peestumis preeksch parakshishchanahs là bruhtganam. Tad tapa peewesta Waltera bruhte, bet ta pakrita gas semi un raudaja. Walterim bij winas loti schehl. Minetà seewina winu pazehla un meerinaja, mibli runadama:

„Mana mihlà sîrñin! Mans selta behrnin! Mana weeniga
meitia, sanemeeß!“

Walters skatijahs us winu, bet winas isslatu winsch nedabuja redseht, jo winas waigē bij apfegts. Wina bij Mulate, un nu tai waijadseja tapt par wina fewu. Ari winsch, to eedomajotees, knapi spēhja nostahweht. Wina bruhte panehma spalwu, un kad gribjeja raktiht, tad spalwa issllideja winai is rokahm un uslīka klekši us kontrakti. Gihzo atkal uskleedsa, lai paraksta. Bet kad ūchi kawejahs to dariht, kad winsch usnrahma spalwu un, winas roku fawāturedams, parakstija kontrakti. Tad tapa diwi gredseni panemti, weens usmaults us Waltera un otrs us wina bruhtes virkstu, un „ja“ wahrdi bij ja-issaka, ka grib ar meeru buht un negrib nelad schirtees. Tas wifs tapa isdarihts ahtri un ar draudeem. Walters nu bij apprezejees. Tas winam bij nahzis, ka sapnī. Schauditaji bij peenahkuschi ar-ween tuvak. Sirgi tapa peewesti; us weenu sehdahs Gihzo, Waltera bruhti preekschā ussehdinadams, otram Walters kahpa mugurā, un tre-schajam ussehdahs kahds Nehgeris, Waltera sirga pawadu rokā nem-dams. Tad wini aijjahja aulekscheem projam, — Gihzo papreekschu, Walters winam pakal, un dauds ziti wehl wineem pakal, las wisi it ka is semes islihda. Tā gahja pa kalneem un leijahm, fruhmeem un grāwahm, zauru nakti. Zeemi radahs un pasuda, lihds beidsat fa-needsa kahdu uhdeea malu. Gaismina jau bij masita. Wairak laiwu us wineem gaidija. Wisi sehdahs tanis eelschā un brauza, ko spēhja. Arweenu wini tapa leelakā uhdeni, un wilai jo leelaki fitahs gar laiwahm. Tad bij pilsehta redsama, un ari drihs wini atfneedsa kahdu ostu, kura bij weens weenigs fugis. Brauzot neweens nerunaja ne wahrda, un ari pee fuga pēbraukuscheem neweens nela nefazija. Diwi wihi nolaida fuga trepes, un Walterim waijadseja palihdscht pa tāhm uskahpt. Gihzo ar Waltera fewu uskahpa it knaschi, un pēhz tam ziti, ko Walters knapi redseja, jo winsch bij it ka sapnōs. Ari minetā Mulate bij uskahpusi un apkampa fawu meitu.

Kahds wihrs us kuga apšweizinaja Gibzo un fazijs:

"Juhs nahkat koti wehlu." Tas bij luga sapteinis.

"Labak wehlu, neka nemas," Melazo atbildeja. Tad winsch vanehma atkal fawu nastu — Waltera feewu — un pasuda kuga eelschās. Kapteinis aissahja isdariht waijadfigahs pawehles faweeem matroscheem, un Walters nōstahjahs yee kuga lehnes, dīslās domās eegrīmis; bet ko winsch domaja, to pats newareja isprast, ne ari fahdu foli us preefschu spert. Pats bij fā mehms, un ari preefsch wina wifs bij fā mehms.

Tā stahwot, winsch manja kahdu ūmagu roku nosrihtam us wina kameesi. Tas bij Gihzo. Tas fazija pafmeedamees:

"Dauds laimes laulibas kahrtā, kā ari us zēla!" Pee tam winsch eespeeda Walstreib rokā kahdu naudas maku un fazija: "Schē Jums ir pirmais peenahkums no Juhfu bagatibas. Es nu raudīšķu, zil waredams, labi un kahrtigi waldbiht par Juhfu zitu mantu." Tā fazis, winsch jau bij atkal us luga trepehm, un laiwa eekshā un prosjam.

Rahds kuga kungs peenahja pee Waltera un luhsa lihdsä eet
fawä kuga istabä. Tiflihs Walters bij istabä eegahjis, tas kungs
aifflehsa no ahrupes durvis un aifgahja. Walters, jauru nakti ne-

gulejis un deewōgan peekusis, eestweedahs nenogehtbees tāpat gultā. Winsch dsirdeja istabai blakam fahdu lehni raudam, bet newareja uj tam klauftees, jo azis bij pilnas ar meegu. Winsch eemiga un gu-leja zeeti un saldi. Kad atmodahs, sau bij drihs flaht pušdeena. Zaur kuga lodsinu speedahs eelschā juhras gaifs, un tas Walterini bij par atspirdsinafchanu. Winsch wehl bij gultā un domaja, kas nu buhs tahlač. Winam galwa fahla tibri reibt, kad eedomajahs, us fahdu wihsij bij apprezejees, jo fawas feewas waigu wehl nebij redsejies. Waj winsch ar tahdu melmu feewetii drihkslehs mahjās eet un to radeem un pasifikstameem rahdiht? Ko mahte fazihs, kad eeraudsīhs Neh-gereni par jaunawu, un fur nu paliks „filazitua“, ko mahte par to „labako“ bij isredsejusi? Winsch domaja, bet newareja neko labuis domaht. Jo winsch wairak domas eegrīma, jo wairak domas fajuks. Winsch gribēja uszeltees, kad patlaban pee durwihm klauweja un fahda lehna balsē prasija, waj winsch pušdeenu baubischof ehdamā sahlē, jeb fawā kajite? Wina atbilde bij, ka gribot ehst ehdamā sahlē.

Winsch uszehlahs un apskatijahs, kahda wina kajite. Tur bij nolikas wifas wina leetas, wifas sahles un fahnes, ko winsch bij wahkis; pat ari tahs bij, so winsch wehl deenu preefsch tam bij rasis. No wina mantahim netruhka it nefas. Pat diwi fastes bij tur, kueas winsch bij nolizis drofchibas dehl pee Pruhshu konsula; ari tahs Gihzo bij paspehjis isdabuht. Tanis fastes bij wina labakahs drehbes un zitas leetas. Winsch fastes atsflehsa un wisu apskatija; wiss bij, ka eeliks. Walters, to redsedams, brihnejahs. Winsch isfanjahs;

"Ak Tu, Melajo! Zil Tew waijag buht ismanigam un breefni-
gam! Kahdus darbus Tu paspehji isdariht! Bet kahds galē Tew
gaidams?"

Winsch eeraudsija to naudas maku, fo Melazo bij eespeedis winam rokā; taš guleja nosweests fahdā stuhrī. Winsch pazechla to, un attaisjis — atkal brihnejahs: mals bij pilns ar naudas papihreem no leelas wehrtibas, un wirſu bij masa zedelite. Tai zedelē bij rakstīti tee paschi wahrdi, fo Gihzo winam fazija, no fuga aisejot: tašs efot wina virmahs prozentēs no tāhs mantas, kas winam zaur wina feewu peekrihtot.

Walters nu ihsteni aplehrah^s, ka ir pateesigⁱ apprezejees^s. To ka-
mehr bij atmodes^s, wiisch domaja, ka wijs tas esot bijis sapnis. Wiisch
bij dusmigs pats par fewi, ka to bij kahwⁱs dariht; labak buhtu bijis
nahwi jeest. Wiisch gan nu bis bagataaks, là lihds schim, bet ko ta
bagatiba wareja lihdseht, kad ar waru bis falaulahts. Wiisch nebij
mihlejis, un kas nemihle, tas newar dsihwot laulibâ. — Wiisch ap-
skatija nu sawu buhfschanu, un schehlabas aisgrahba atkal wina stdi.
Wiisch jutahs tas nelaimigakais zilwels pafaule. Ahrsta sinafchana
bij ta weeniga buhfschanu, kurai wiisch ar meesu un garu bij pade-
wees; wiisch seewischkus newareja eeredseht jau no behrnu deenahm,
un nu wirnam bij peelaulahts melns seewischkus! To eedomajotees, wirnam
meefas nodrebeja un aufsums pluhda zaur wifahm dsihfahm. Wiisch
fakoda luhpas, it fä gribetu atreebtees; bet kur un kam? Tas bij pa-
sudis, aifgahsis, zaur ko ta nelaime us wirku bij nahkusi. Wina azis
vildijahs ar asarahm, un fä bij labi, jo sad zilwels behdâs dabon
asaras ritinaht, tad fids paleek weegsaka un preezigaka.

Wünsch nomasgajahs un apgehrbahs, gribedams isert ahrā pee
ziteem, het palika stahwot un prafija pats fewi:

„Kas ta tomehr ir, ar ko esmu fakeldehts pret sawu gribu? Kà wina isskatahs? Tad winsch ihsti atminejahs, ta naw dabujis redseht winas waigu. Winsch domaja, ta wina to drahnu bij ussek-jusees, lai newar redseht winas melno, reebigo gibmi. Waj tad Melazo nebij winu fauzis par sawu radineesi, un ta tad wira zitada newareja buht, kà melna. Warbuht meita bij melnaka un nefmukala nelà melna mahte, kas bij slahrt yee laulibad. Gefahlumà winsch sawa nelaimè bij kà traks, bet pamaftinam palika rahmaks un lehnaks, kà jauns surgs, kas eefahlumà ilksis trafo, bet pehz peegurst un paleek rahms. Walters newareja un newareja eet ehdamà sahle eelfchà, jo bij kauns, ziteem rahditees. Winsch domaja, ta tee winu apfmees un ar pirksteem us winu rahdihs. Bet weenreis miram tadshu bij ja-atstahj sawa istaba un jarahdahs zitu zilwelk azis. Tapehz labak tublit, nefà weblak!“

Winfch ussfukaja matus un tad atwehra fajites durwiš. Galwu
isbahsis, winfch skatijahs, waj tilk naw redsama ta melnà. Kad ne-
weena tur nebij, tad winfch ahtri isnahza un sahle eegahja. Ari tur
nebij winas, nedf ari winas mahtes. Sirds winam palika weeglaka.
Wina weeta pee galda bij tukscha. Baltee ween bij pee brokasta. —
daschi fungi un dahmas. Walters, peeklahsigu „labdeenu“ fazijis, no-
sehdahs zitu weesu starpa. Wist winu noscheljoja, ka winfch laikam
ko zeeshot, jo esot loti bahls. — Walters domaja, ka wini jau wiſi
ünöt wina nelaimi; jo kavebi wini wiſi us wiſau tà skatahs?

Kuga kapteinis gribēja parahdiht fawu lībdszeetibū un fazijs:
„Juhs esat laikam slimī. Meh̄s teesham bijahm ruhpēs Juhsu
debt“

Turmalin weib.

Latw. Uzv. redaktors: J. Weide.

18. (30.) Maijā 1883.

Basnizas un skolas sinas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Nahditajš: Sinas. Kahds svehtdeenas saimotajs. Kahda saimotaja zc. Žīk weegli un svehti zc. Deewabihīgs nabadīnsch. Žīlvela muhīchs tā laiva juhra.

Sinas.

Jelgawa. Jelgawas Kirspēhles skolotaji natureja fawu fchi gada pawafara konferenzi 2. Maijā, Schädlichha (Zehra) weenizas sahle. Sanahkuschi bij pawifam 16 skolotaji un 2 mahzitaji. Sapulze eefahkahs ar garigu dseesmu un Deewa peeluhgħanas wahrdeem, kurus Jelgawas Latw. lauku draudses mahzitajs Conradi fgs natureja. Pehz tam Conradi fgs, tā konferenzes wadonis, sinoja sapulzei, tā dabujis no schulrahta Buscha kga rakstu, kurā ihpaſchi us diweem jautajumeem skolotajeem jadodot schoreis fawa atbilde, un proti: waijagot pateikt, žīk skolotaju nemſhot fħogad daſſlu pee wiſpahrigahs skolotaju sapulzes, un waj skolotaji newehletos, kad wiſpahriga sapulze tiktū notureta Irlawā un ne Jelgawā. Bes diweem — wiſi ziti skolotaji wehlejħas Jelgawu par konferenzes weetu, jo ta weenkahrt weegħaki fafneedsama skolotajeem zaur d'sejjszetu, un tad, otrkahrt, ari karis war weħletees — kahdu forteli gribedams, — no dahrgakka lihds leħtakam. Pehz tam diwi skolotaju fungi, Kr. Wizarawas Weinbergis un Leel-Sweħtes Seewalds, rūnaja kahdus eewehrojamus wahrdus skolas sinā. Tad tika is Wahzu skolas laikraksta miħki wahrdi lasiți par to, kas skolotajeem fawwā starpā tā amata bee-dreem ja-eewehro, un kahdeem teem jabuht zitam pret zitu fadidħwè. Wahrdi bij teefcham jauki, bet — deemschehl — wehl ilgam tā naw starp skolotajeem. Tad bij pusdeena. Pee pusdeenas galda pilfeħtas draudses mahzitajs Grasa fgs rumaja kahdus wahrdus par mahj'ruhpnejzibas mahzibu lauk-skoläs, un raudfija fħo mahzibas preelfschmetu skolotajeem dauds-mas peesaiſtiħt pee firdiħm. Kad pusdeena bij patureta, tad wehl Erzogu muisħas skolotajs Wihtola fgs iſla fija rakstu par „weħstures mahzisħanu lauk-skoläs“. Bij teefcham eewehrojams darbs, kreetnā Latweeschu walodā ar labu mahzibas kahrtibu, par to winam til warejħam pateiktees.

Beidsot nospreedahm, nahkosħo konferenzi notureht atkal zitu pawafar'. Tikai buhtu jawehlahs, ka tad til dauds skolotaju ne-istruktu no sapulzes, ka schoreis. Waj pateesi buhtu til gruhti — attik lihds Jelgawai? — Netizam wiſ!

Iż-żejh. Tè jau ruđen āttaħħajhs no amata wezais Latweeschu draudses mahzitajs Punschela fgs, un drisħs pehz tam ari nomira. Pagaidam mahzitaja darisħħanasispildija gan palihga mahzitajs Hirschheydt fgs, gan ari ziti mahzitaji. — Gawni f. g. bija nolikts konwents preelfsch mahzitaja weħleħħħanas, bet isweħleħħħana newareja notilt, jo basnizas preelfschneeks barons v. Campenhau-sens (no Dubinskas) atrada, ka konwents preelfsch tam nepilnigs, tadeħt ka us to nebija atnażżis aprikk prahwests, kam pehz likuma pee mahzitaju weħ-ħeħħħanahm waijagot klaht buht; weetneeks, weetigais Wahzu mahzitajs, kam prahwests zaur weħstuli bija uđewiś wina weetu isplidħt, netika par peetekosħu atsħiħts. — Tagad us 2. Maiju bija nolikts jauns konwenta terminiħ, kurā tad ari ar leelu balsu waitakumu eewħleja liħdiss ħinno Salazas mahzitaju Fidderha kgu, pehz d'simma Latweeti. — Fidderha fgs eepreelfsch apmekleja Zimses seminariju Walka un tikai weħlak fagatawojħas Tehṛpatā par mahzitaju. — Weħlam jaunā weetā felmigu darbosħħanōs!

„B. W.“

Par Widseħes skolotaju wiſpahriga atraitnu un bahrinu palihdsibas laħdi „Bals“ awiše ronahs fħis rakfts:

No Augstaħs Waldbibas apstiprinatais nosaukums fħai laħdei ir-fħis: „Widseħes gubernā, Rihgas, Walmeeras, Zehfu un Walkas aprinka ewangelifko Lutera lauk-skolotaju atraitnu un bahrinu palihdsibas laħde“. Sawo s-pamata likumis wina pawifam atħxekħħas no Walmeeras aprinka skolotaju atraitnu un bahrinu palihdsibas laħdes, kurax apstiprinatais nosaukums ir: „Widseħes ewangelifko Lutera draudses skolotaju atraitnu un bahrinu palihdsibas laħde“. Bet fħai drisħk buht pehz winas statuteem tiski 25 beedri, kamehr pirmahs laħdes beedru

flaits naw aprobeschots. Tadeht ari pirmo fauz ihſi par „wispahrido“ un otro par „Walmeeras aprinka lahdi“. Bet ſchihs otrahs lahdes statuti bij pa-preefch apſtiprinati; tadeht „wispahrigajai lahdei“ nahzahs loti gruhhti pee apſtiprinachanas tilt.

„Wispahriga lahde“ ir dibinata 1. Julijs 1865. g. Winas statuti tika 4 reis pahlaboschanai atpa-fal ſuhtiti, un pehdigi 1878. g. apſtiprinati. Par ſcho laiku winas beedru flaits nemas newairojahs, bet gan drusku masinajahs. Diwi no beedribas iſtah-jahs ne-iſprachanas deht, weens nomira un weens atrahwahs, ſawas gada eemakfas nemakfadams. Ta tad no 16. dibinatajeem tikai 14 ween palika. Pee ſcheem 14 ir lihds ſhim 6 klaht peenahkuſchi; tas iſtaifa kopā 20 beedrus. No ſcheem weens ir miris, kaas pee dibinatajeem peedereja, un otrs, zitu amatu uſnemdams, no beedribas iſtahjees. Tagadejais beedru flaits ir 18, un atraitni flaits 2. No ſcheem 18 beedreem 2 jau dabu palihdsibu, un treſchajam ari ſhogad warbuht palihdsiba tiks pa-fneegta, tadeht ka ſchihs, pee dibinatajeem peedere-dams, ſawa leelā wezuma deht nespēhzigſ palizis.

Zaur to nu 15 beedri ween paleek ka mafataji. Lahdes kapitals ir fa-audſis lihds 3800 rubl. No ta redſams, ka winai ir droſchs pamats, bet mas beedru, kam wina ſpehj labu dariht. Lai nu ari ziti laukſkolotaji ne-atrautos no ſchihs lahdes, few un it ihyaschi ſwejeem winas labumu eemantot, tad lai tee ſteidsahs par winas beedreem palikt.

Winas labums no nahtſcheem peemehreem ir ſkaidri redſams. Pirma atraitne jau ir dabujusi 390 rubl. palihdsibas, un dabuhs ari us preefchu katrā gadā ſawu kwoti, kamehr ween wina par atraitni dſhwos. Bet winas wihrs ir lahdē eemakfajis tikai 30 rubl. Otra atraitne gan jau ir apprezejufes; bet wina, par atraitni buhdama, dabuja 60 rubl. palihdsibas, un pehz winas prezefchahnahs pirma wihrs jaunakais dehls dabuhs katrā gadā palihdsibu lihds ſawam 18. dſhwes gadam, kaſ ſuegfees warbuht lihds 480 rubl. Un ſchihs pirmais wihrs ka beedrs ir eemakfajis pawifam 80 rubl. Kur gan ir leelaki prozentti no kapitala da-bujami?!

Eestahjotees, wezuma un weſelibaſ ſeeziba eefneedſama un, kaſ 25 gadus wez, tam 10 rubl. eestahſchanahs naudas jamakſa. Zik gadu par 25 g. wezaks, til rubl. par 10 rubl. wairak jamakſa. 30 g. wezam jamakſa 15 rubl., 35 g. wezam 20 rubl. u. t. t. Bet 60 gadus wez wairs neteek peenemti.

Pehz eestahſchanahs ir jamakſa katrā gadā 5 rubl. gada-makfas. Kas 25 gadus ir makſajis, tas no wiſahm makſachanahm ir atchwabinahs, ſawu pil-nigu kwotes teesibu paturedams. Palihdsibas agraki nedabu, kamehr 5 gadus wehl naw makſajis. Tadeht tik pat masakahs eestahſchanahs naudas, ka ari agrakahs palihdsibas deht ir labak, ja jau pee laika par beedri paleek.

Schogad beedribas gada-fapulze buhs Walla 16. Junijs. Statuti ir dabujami Rihgā pee Kym-mela par 30 kap. gabala. Preelfchneeziba.

Rahds ſwehtdeenas ſaimotajs.

Rahdus gadus atpačal laudis no daschahm Ei-ropas malahm gahja us Ameriku. Daschi gribaja tur leelu bagatibu dabuht, un daschi aifgahja no-mestees us dſhw. Seme tur to brihd' bij loti lehti dabonama, — un ſeme Amerikā iſdod bagatus aug-lus. Sinams, kur laudis no daschahm puſehm ſa-nak, tur daschadi zilweki ronahs. Ziti aifeet aif-flinkuma, negribedami mahjās ſtrahdaht; ziti aif-behg projam, tamdeht ka lahdū nedarbu padarijuſchi. Ta tad ari rahds „ſwehtdeenas ſaimotajſ“ bija aifgahjis un nomeetees lahdā eſara malā us dſhw. Winsch uſtaifijsa few mahjas, un drihs tur wareja redſeht kuplas, apſtrahdatas druwas, kaſ iſ-dewa bagatus auglus. Wis-aplaht wina mahjahm bij kuplums un Deewa ſwehtiba; bet paſcha ſaim-neeka ſirds bij tulſcha, ka tulſneſis. Us wiſahm mahzitaja uſaizinaſchanahm, lai nododahs ar wiſu dſhw. Deewa fargaschanā un wadiſhanā, — jo kaf dſhwojam, tad dſhwojam tam Kungam, un kaf miſtam, tad lai miſtam tam Kungam, — Esarmalis bija pretim un zeets, ka almenis. Winsch dſina paſaules preekus, un ſwehtdeenu nekad neſwineja. Darba deenās gan ari deewsgan ſtrahdaja, bet ari ſwehtu deenu nepalaida bes nedelas darbeem. Un kaf neſtrahdaja ſwehtā deenā lahdū reiſt nedelas darbus, tad bij kahribās, rihschanā un plihtefchanā. Rahdu deenu mahzitajſ apmeleja Esarmali, kaſ taisija jaunu laiwi, ar ko gribaja braukt iſpreezatees. Mahzitajſ fazija: „Kaf Deewa dotu, ka ſchi laiwa nebuhtu ſwehtdeenas ſaimotaja!“ Esarmalis at-bildeja: „Juhs eſat man darijuſchi, bes manas gri-befchanas, leelu patiſchanu. Efmu arweenu doma-jis, ka lai ſcho laiwi noſauzu. Juhs eſat to wahrdū trahipijufchi, un kaf ari Juhs par kruſtehwu winai negribetu buht, tad tomehr winu buhs

saukt par — „Swehtdeenas saimotaju“. Laiwa tika gatawa, un us laiwas karoga usrakstija tos wahr-dus; „Swehtdeenas saimotaja“. Lai laiwas wahr-dam taptu gods parahdihts, tad nolika, svehtā deenā ar winu viemo reisf braukt un „eeswehtiht“ — ne ar deewaluhgschanu un svehtibū, bet ar pliheschanu. Wifa Esarmala beedriba bij lopā, — lāhdi 18 zil-weli. Wisi no falda wihna pilni sehdahs laiwa; auredami un kaunas sineeklu runas treekdamī, tee eebrauza esarā. Karogs ar saweem selta wahrdeem — „Swehtdeenas saimotaja“ ispletahs gaifā, un brauzeji kleedsa „urā“ pehz „urā“, kā jau tahdōs brihschōs apreibuschi laudis mehds dariht. Laiwa bij, kā jau winas wahrds fazija, ihsta svehtdeenas saimotaja. Laiwa newitus eegahja atwarā, tika no wilneem sagrahbta, dauds reis apkahrt greesta, un beidsot apgahsta. Waimanas no flihkoneem sine-dahs lihds malai, bet neweens ne-eespehja dotees palihgā. Wehl treshā deenā ziti lihki tapa pee mala-s dīshti un issweijoti. — Lā eet teem, kas to svehtu Garu saimo. Deews neleekahs apfmeetees.

Scho notikumu esmu usrakstijis muhsu walodā ne wis tamdeht, lai winu tikai dabonam lāsht, bet tamdeht, lai no jauna leekam wehrā, kā svehtu deenu buhs svehtiht. Ari Latweeschōs daschs nedetas darbus dara svehtā deenā, un daschs pawada svehtas deenas rihschana un pliheschanā. Wai teem, kas tā dara!

Kahda saimotaja beidsamā luhgschana.

Schi gadu simtena eefahlumā brefmigi kari plosijahs gandrihs katrā Eiropas malā. Pee kahda Bruhschu wirsmeschakunga bija dauds kara fungu kahdas deenas korteli. Wirsmeschakungs bija wihrs, kas arweenu peeluhdsa Deewu un Tam sawus zekus pawehleja. Winsch to ari darija, kad bij zitu starpā, un tā preefsch wiſem apleezinaja, kā Deewam buhs ar wiſu nodotees. Pee kara wiſreem toresf bija tahda besdeewiba, kā tee Deewu neluhdsa, jo wiſeem us tam ne-efot walas. Tapehz tee kara fungu, kas bija pee deewabihjigā wirsmeschakunga korteli, wina deewaluhgschanas par neko natureja, bet to daudskahrt wehl saimoja. Tas meschakungom firdi fahpeja, bet winsch panesa wiſas nizinaſchanas ar kluſu prahru. Ihpachī winsch nosluma par to, kā wina tautas brahli tik dſili grimuschi besdeewibā. Kahds jauns kara fungu pawisan bij leels saimotajs. Kahdā deenā pee galda, wiſem lopā efot, deewabihjigais lungu rokas falizis tā luhdsā: „Nahz,

kungs Jesu, eſi muhsu weefis. Swehti, ko Tu eſi dewis. Amen.“ Jaunais kara kungs, to dſirde-dams, pilnā rihſlē eefahlka smeeetes, un tā saimoja atkal deewaluhgschanu. Wirsmeschakungs pažehlahs un us saimotaju fazija: „Mans draugs, kad Juhs tik nenahktu tāhdā nelajmē, kur Juhs labprahrt Deewu luhgtu, bet to newarefeet.“ Wehl nebija ehſchana heigta, kad kara trumetes atſkaneja un wiſeem bija ja-atſtahj ehſchana un jadodahs katra ſawā pulkā. Enaidneeks bija nodomajis usbrukt, un bij jau tuwumā. Zihniſchanahs bij warena; eenaidneeks bij atdſihts un kara kungi bahleem wai-geem atgreesahs atpakaſ. Jaunais kara beedrs un deewaluhgschanas saimotajs bij trahipihts no enaidneeka lodes, un bij nokritis no ſirga. Sawās nahwes molās wiſch luhsahs: „Nahz, kungs Jesu, eſi muhsu weefis. Swehti, ko Tu eſi dewis.“ — Ta bija ta weeniga luhgschana, ko wiſch atminejahs.

„Zif weegli un svehti wiſch nomira“.

Schis ir tahdōs wahrds, kas beeschi ween dſir-dams, kad kahds ir miris. — Us tam neweens neſkatahs, kā nomirejs dſihws buhdams dſihwojis. Daschs ir kā wels bijis dſihwibas laikā, un ari naw apiezinajis ihstenu pakaufchanos us Deewu pee miſchanas, un tomehr daschs ſaka pahr wiau augſhejos wahrduſ. Weegla nomirſchana, ſinams, war eerastees ari pee tahda, bet — waj ari svehta miſchana? Weegli war nomirſt ari ſauni zilweli, bet ne wiſi nomirſt svehti. Swehti tas mirſt, kas jau dſihws buhdams dauds ir zihniſees ta Kunga waſhda deht un mirdams ſiſprā tiziſā no ſchihſ moku dſihwes noschikrahs. Swehti nomirſt tas, kas nomirſt eelſch ta Kunga, lai tas nu notiktu weegli, lai ar mokahn. Swehti nomirſt tee ſirdſchekhſtee, jo teem buhs Deewu redſeht. Swehti nomirſt, kas meeru tur, jo tee to Deewa godibu redſehs. Bet kad nu muhsu prahrt ir tik tumſch, un mehs neſinam, waj tas, kas weegli nomirſt, ari ir svehti miris, tad buhtu labi, kad mehs ar to ſpreedumu par „ſwehti miſchanu“ buhtu drusku apdomigaki. Lai gan mums buhs par iſkatri luhgtees Deewu, kā tas „ſwehti“ nomirſtu; lai gan waram zereht, kā Deews pat pehdigā brihtinā nabaga grebzineekam buhs ſchehligs un to war fataiſht us „ſwehti miſchanu“: tomehr tas gala ſpreedums ſtahw pee Ta, kas ifdalihs tos dſihwibas krouns teem, kas „ſwehti miſchī“.

Deewabihjigs nabadsinsch.

Kahdā nabagu namā fehdeja pee uguns kahds wezitis, kas bij stipri flims. Winsch ne ween bij loti nabags, bet ari zeeta leelas fahpes. Kahds draugs winau apmekleja un fazija: „Ko darat un kā eet?“ „Es gaidu, mihkais kungs!“ „Us ko?“ fweschais prafija: „Us mana Kunga atmahfschanu.“ „Kapehz Juhs ilgojatees pehz wina nahfschanas?“ „Jo tad es leelas leetas redfeschu. Winsch ir foljis wiseem dot to dsihwibas ktoni pehz ustizigas zihnischanahs.“ „Us kahdu grunti Juhs warat ta gereht?“ fweschais prafija wezitim. Wezitis usfchekhra bishbeli un lafija fchos wahrdus: „Tad nu mums no tizibas taisnoteem meers ir pee Deewa zaur muhsu Kungu Jesu Kristu, zaur ko mehs tizibā esam dabujuschi ari pee-eeschanu pee tahs fchhas schehlastibas, kurā mehs stahwam, un leelamees ar to zeribu us Deewa godibu.“ (Rom. 5, 1. 2.).

Mas-Sihlis.

Bilweka muhschs kā laiwa juhrā.

Mat. ew. gr. 8, 23.—27.

(Meld. Tahees, mana firds, un possees 2c.)

1.

Kad mehs pasaul's juhrā klihstam,
Dsihwes laiwā dauds mehs nihkstam, —
Lai bes Tew', Kungs, mehs nebrauzam,
Tew' usmodinahrt lai trauzam.
Palihds', Kungs! Red's, mehs jau grimstam, —
Zaur Tew' ween eeksch behdahm rimstam; —
Masu brihdi ween mehs zeesham,
Tu muhs schehloß it teesham.

2.

Kad mums maies truhkums rahdahs,
Behrni, saime ap mums stahdahs, —
Lai bes Tew', Kungs, mehs nebrauzam,
Tew' usmodinahrt lai trauzam.
Tu war' bada raises klihstam,
Lift bes behdahm meerā duhstam,
Muhsu fchkuhnus, klehtis pildiht,
Sird' us pateizib' eesildiht.

3.

Kad buls, kruſa laukus laupa,
Uguns chkas mums netaupa, —
Lai bes Tew', Kungs, mehs nebrauzam,
Tew' usmodinahrt lai trauzam.
Palihds', Kungs, ka nenogrimstam, —
Bada nahwē lai nemirstam.
Saki wahrdu, tad nostahfees
Breefmas un mums labi klahfees.

4.

Kad mums naidneeks wirſu speeschahs,
Pati elle ap mums greeschahs, —
Lai bes Tew', Kungs, mehs nebrauzam,
Tew' usmodinahrt lai trauzam.
Tu spehj' pasaul's wehtras klihstam,
Mums lift meerā pee Tew' duhstam.
Wels un elle muhs nebaidihs,
Tu no few muhs ne-allaidis'.

5.

Kad mums nahwe behrnus laupa,
Draugus, radus ta netaupa, —
Lai bes Tew', Kungs, mehs nebrauzam,
Tew' usmodinahrt lai trauzam.
Palihds', Kungs! Red's, mehs jau grimstam, —
Tee duhs meerā, — lai mehs rimstam, —
Teem jau pilniba ir rokā, —
Mums wehl grehki firdi moka.

6.

Kad mums wahjums wirſu speeschahs,
Nahwes bailes ap mums greeschahs, —
Lai bes Tew', Kungs, mehs nebrauzam,
Tewi peeluhgt lai mehs trauzam.
Mehs neliksim wairā Tew' klihstam,
Red's, mehs steidsam pee Tew' duhstam.
Semei dosim winas teefu,
Kad tur guldihs muhs meefu.

7.

Tā lai sawu zetu beidsam,
Meera ostā eetikt steidsam, —
Wifas wehtras tad nostahfees
Un mums muhscham labi klahfees.
Grehks un nahwe wairā nebaidihs,
Swehta laime muhs fagaidihs, —
Kad mehs Tehwa mahjās nahkstam,
Jaunu dsihwi tad eefahkstam.

J. Demands.